

Kronika
Městská část Praha-Lipence

Zápis z roku 2020

Obsah

1	Úvod	4
2	První rok s onemocněním COVID-19 v Česku.....	5
2.1	COVID-19 v Česku.....	5
2.2	COVID-19 v Lipencích	15
3	Obecní záležitosti	19
3.1	Složení obecního zastupitelstva, rady, komisí, výborů, změny.....	19
3.1.1	Zastupitelstvo a vedení obce	19
3.1.2	Rada obce.....	21
3.1.3	Složení komisí a výborů.....	23
3.2	Úřad městské části Praha – Lipence.....	25
3.2.1	Umístění budovy úřadu a úřední hodiny	25
3.2.2	Zaměstnanci obecního úřadu.....	27
3.2.3	Vydávání tiskovin o obci.....	30
3.2.4	Volby	31
4	Průmysl, zemědělství, obchod	32
4.1	Velkotržnice Lipence	32
4.2	Podniky a podnikatelé.....	32
4.2.1	Potraviny	33
4.2.2	Restaurační zařízení	34
4.2.3	Služby a řemesla.....	35
5	5 Výstavba, doprava, spoje	39
5.1	Výstavba domů a rodinných domů	39
5.1.1	Lipenecký park	39
5.2	Úprava veřejných prostranství, čistota a vzhled obce	41
5.2.1	Rekonstrukce a přemístění křížku, zvoničky a pomníku padlých.....	41
5.2.2	Revitalizace Lipanského potoka a nádrže U Vrby.....	43
5.3	Doprava, dopravní spojení se správními středisky.....	45
5.4	Přechod na DVB – T2.....	48
6	Veřejný život v obci	49
6.1	Činnosti kulturních, sportovních a jiných spolků	49
6.1.1	Sbor dobrovolných hasičů Praha – Lipence	49
6.1.2	TJ Sokol Lipence	52
6.1.3	Modelklub Lipence	55
6.1.4	V srdci Líp	56
6.1.5	Další akce v Lipencích v roce 2020	58

7	Školství	65
7.1	Základní škola	65
7.2	Mateřská škola Lipence	67
7.3	Školka Jednoho stromu	68
8	Bezpečnost	70
9	Počasí	73
10	Pohyb a statistika obyvatelstva	77

1 Úvod

Rok 2020 se od svého začátku stal pro většinu lidí velkým překvapením. Styl života, který nám tento letopočet přinesl, znamenal něco zcela nového a do té doby těžko představitelného. Již od konce roku 2019 prosakovaly do médií zprávy o novém typu koronaviru, který se šíří v daleké Asii, konkrétně v Číně. Postupem času všechny západní země začaly reagovat na obavu z nákazy různými formami vládních opatření. Nejinak tomu bylo i v České republice. Odborná ani laická veřejnost se nedokázaly shodnout, co by bylo v danou chvíli naprosto správné. Začátek pandemie COVID-19 tak provázely zmatky, nicméně veřejnost byla relativně loajální k postupu vlády, jelikož všichni očekávali brzký konec nových pořádků. Když se situace během roku opakovala a přišla další vlna pandemie, ve vzduchu už byla cítit nervozita od značné části veřejnosti.

Dalo by se říci, že téma pandemie COVID-19 pohltilo téměř celý veřejný i mediální prostor. Ve společnosti docházelo k různým formám názorového štěpení ohledně řešení nové situace. Zvládnout nouzový stav a obě dvě vlny pandemie na lokální úrovni vyžadovalo velkou dávku zdravého rozumu a pochopení. V Lipencích došlo hned během první etapy pandemie k obrovské vlně solidarity mezi místními. Dospělí i děti šli roušky pro potřebné, hasiči ve spolupráci s úřadem rozdávali desinfekce a ochranné pomůcky. Navíc sloužili 24hodinové služby během nouzového stavu. Našlo se mnoho dobrovolníků, kteří pod záštitou městské části Praha-Lipence pomáhali např. s nákupy pro seniory. Finančně a materiálně podpořila obec Velkotržnice Lipence. Místní tak zatěžkávací zkoušku zvládli velmi dobře a doufejme, že do budoucna už nás další takové čekat nebudou.

I přes pandemická opatření se život v Lipencích zcela nezastavil. Mnoho akcí bylo zrušeno či přeloženo, ale místní mohli zažít klasický Masopust, s opožděním i oslavu Čarodějnic. Ve velmi omezené míře mohli nejen fotbaloví fanoušci alespoň zajít s kamarády „na jedno“ do hospody U chytrého klandru. Stihli se také přivítat noví občané. Lidé se spíše uchýlovali do přírody a poznávali okolní malé i velké turistické cíle. Na společenský život jistě nikdo nerezignoval a s optimismem se uchylujeme k nadcházejícím létům, která nám snad přinesou mnoho příležitostí k sousedskému setkávání.

2 První rok s onemocněním COVID-19 v Česku

Rok 2020 bude v historii zapsán jako milník. Byl to první rok nového tisíciletí, kdy se většina zemí světa musela vypořádat s globální pandemií. Lidé od Asie přes Evropu, Afriku až po Ameriku začali nosit ve veřejném prostoru roušky a jiné ochranné pomůcky. Vlády zasažených států musely dělat nestandardní rozhodnutí a zavádět nová opatření v oblasti ochrany zdraví svých obyvatel. Tato kapitola stručně představí nový typ koronavirového onemocnění COVID-19 a shrne dění v Česku (v závěru i v naší městské části) během této zvláštní doby.

2.1 COVID-19 v Česku

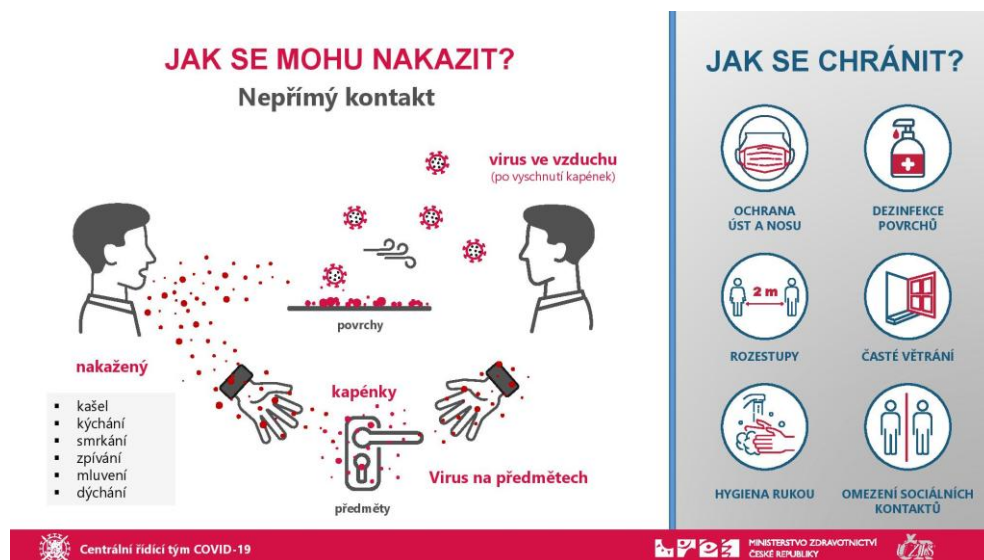
První zprávy o onemocnění novým typem koronaviru pod oficiálním názvem SARS-CoV-2 přišly na přelomu roku 2019 z Číny. Dle odborníků ze Světové zdravotnické organizace (WHO) se jedná o onemocnění přírodního původu, nejde tak o uměle či cíleně vytvořené onemocnění.¹ S největší pravděpodobností byli původními majoritními hostiteli viru netopýři. Virus se rozšířil dále na zvířata žijící volně v přírodě typu cibetky. Poté se přenesl i na zdomácnělá zvířata a následně na člověka. Lidé v posledním stádiu přenosu začali šířit nákazu mezi sebou.

Koronavirové onemocnění je infekční onemocnění a dle WHO většina lidí infikovaných virem COVID-19 má mírné až středně závažné respirační komplikace a uzdraví se bez nutnosti zvláštního zacházení. Starší lidé a lidé se základními zdravotními problémy, jako jsou kardiovaskulární onemocnění, cukrovka, chronické onemocnění dýchacích cest a rakovina, mají vyšší pravděpodobnost vzniku závažného průběhu onemocnění.² Jedním z největších problémů šířící se pandemie, kterým čelily vlády po celém světě, byla predikce přetížení zdravotnického systému v důsledku zvýšeného počtu hospitalizovaných pacientů s náročným průběhem nového onemocnění. Protože se

¹ https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332197/WHO-2019-nCoV-FAQ-Virus_origin-2020.1-eng.pdf
Nutno poznamenat, že dle kritiků je tento závěr WHO minimálně zavádějící, jelikož odborníci nemohli svůj výzkum provádět přímo v místě původního epicentra nákazy, v čínském Wu-chanu. Vstup jim byl odepřen čínskými úřady ještě na počátku roku 2021. Více např. na <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/cina-opet-prekazila-vysetrovani-tymu-who-ve-wu-chanu-136272>.

² https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1

nemoc šíří virovou cestou skrze kapénky, je velmi snadné se nakazit, jelikož stačí minimální kontakt s infikovaným.

Infografika „Jak se mohu nakazit. Nepřímý kontakt“ (Ministerstvo zdravotnictví ČR)

Na začátku roku 2020 začaly do českých médií pronikat první detailní informace o nové nákaze šířící se z Asie a o jejím možném proniknutí na západ. V únoru rozhodla vláda ČR o přerušení všech přímých letů mezi Českem a Čínou a také o humanitární pomoci Číně. Nicméně už 1. března 2020 testy odhalily první tři případy nákazy u nás.³ Všichni nakažení přicestovali z Itálie, která v první polovině roku s pandemií zápasila z evropských zemí nejintenzivněji. Vláda ČR o několik dní později, tj. 12. března, vyhlásila první nouzový stav. Byly uzavřeny základní, střední i vysoké školy. V dalších dnech začaly platit nové zákazy a restriktce. Byly např. zakázány akce s účastí nad 30 osob, zakázán byl vstup na sportoviště a do provozoven stravovacích služeb. Mnoho restaurací fungovalo na principu výdejního okénka, nebo provozovny začaly jídlo a nápoje rozvážet. Česko se také v polovině března uzavřelo světu, začal platit zákaz vstupu cizinců na naše území.

Od března se začaly denně skloňovat předtím raritně používané pojmy jako roušky, dezinfekce, respirátory, pandemie, nouzový stav... Jelikož dle vládních nařízení byla

³https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-covid-cesko-ockovani-testovani-vakciny-epidemie-andrej-babis-jan_2103010705_ace?fbclid=IwAR3jJKFpZlIgmOrDQj6EAxDeHwZyNLZlxiwDxehZproTlIW4f2Lx4nwhTD0

občanům uložena povinnost nosit ve veřejném prostoru ochranné pomůcky, museli se lidé nově vybavit rouškami. Nastal ovšem problém, protože tohoto zdravotnického zboží bylo na trhu nedostatek. Česko tím pádem zasáhla nová vlna. Nikoli však pandemická, ale solidární. Řada lidí se rozhodla, že si roušky ušijí sami, a to nejen pro sebe, ale i pro ostatní, kteří z jakéhokoli důvodu šít sami nemohli. Do šití se zapojili všichni – od divadelníků, návrhářů přes učitele až po vězně. Hashtag s názvem *#sijecelcesko* zaplavil internet. Na počátku pandemie se ze šití roušek stal symbol, kterého si všimla i zahraniční média. Nejen díky jehle a niti mohli lidé pomáhat ostatním. Mnoho restaurací a kaváren začalo rozvážet zadarmo jídla do nemocnic, pečovatelských domů anebo do hasičáren, aby podpořilo nejvíce potřebné a zranitelné v nelehké době.

Česká módní značka Oneday šije roušky v rámci kampaně #sijecelcesko (facebook.com)

Společnost se začala řídit pravidly 3R. Nejzásadnější v boji proti nákaze bylo pravidelné mytí a desinfikování Rukou, nošení Roušek a dodržování minimálně dvoumetrových Rozestupů mezi sebou. Ve všech provozovnách služeb, které mohly zůstat otevřené, se nově objevily stojany s desinfekcí. Na podlaze před pokladnami byly často nalepeny značky, jež vyměřovaly dvoumetrové rozestupy.

Pravidlo 3R (Ministerstvo zdravotnictví ČR)

Díky dobrému vývoji pandemické situace byl 17. května ukončen nouzový stav. Ten trval přesně 66 dní a byl vyhlášen poprvé pro celé území státu v jeho novodobé historii. Začalo velké uvolňování, které vedlo na začátku července k navracení života do starých kolejí (až na pár regionálních výjimek – např. v pražském metru stále platila povinnost nosit roušku). Letní prázdniny se konaly v duchu nově navrácené svobody a částečné možnosti cestování. Velký boom zažily ubytovací služby a pohostinství v Česku, jelikož bylo lidem doporučeno, aby dovolenou trávili hlavně v tuzemsku. Kapacity některých hotelů a penzionů nestačily uspokojit hlad po zasloužené dovolené ze strany českých

turistů a rekreatantů. Na retro léto strávené doma bylo pohlíženo pozitivní optikou s vyhlídkou brzkého konce zbývajících restrikcí a opatření.

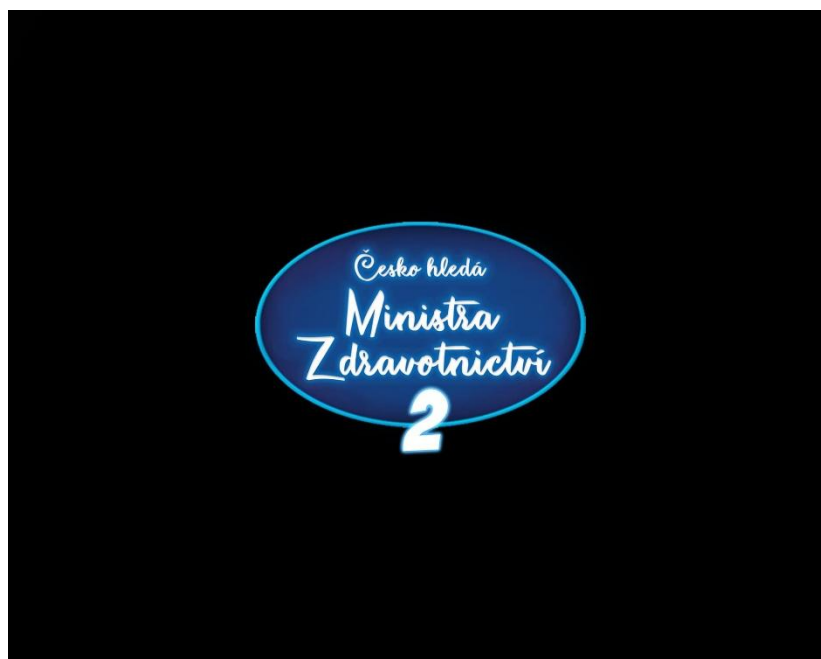
První školní den v pražském gymnáziu Jana Keplera v Praze (iROZHLAS.cz)

Nicméně s příchodem září začala přibývat opatření a také se zvyšovala čísla nově nakažených. Již 8. září poprvé počet nových případů nákazy koronavirem přesáhl tisícovku. O několik dní později (toho času ještě vládní zmocněnec pro vědu a výzkum ve zdravotnictví) Roman Prymula prohlásil, že Česko prochází druhou vlnou koronavirové epidemie. Na sklonku září po několika nezdarech ve funkci ministra zdravotnictví rezignoval na svůj post Adam Vojtěch. Nahradil ho zmiňovaný epidemiolog Roman Prymula. Shoda na novém jméně panovala jak ve vládě, tak na Hradě.

Podzim roku 2020 se nesl v duchu navyšování opatření, znovuoobnovení nouzového stavu a celkového zhoršení situace ohledně epidemie. Dne 16. října počet nových případů nákazy poprvé překonal deset tisíc, bylo zaznamenáno 11 104 nově nakažených⁴, což bylo desetkrát více než v předešlém měsíci. Alarmující čísla však

⁴https://www.irozhlaz.cz/zpravy-domov/koronavirus-covid-cesko-ockovani-testovani-vakciny-epidemie-andrej-babisjan_2103010705_ace?fbclid=IwAR3jJKFpZlGmOrDQj6EAxDeHwZyNLZlxiwDxehZproTlIW4f2Lx4nwhrTD0

nebyla jediným důvodem ke znepokojení veřejnosti. Tehdejšího ministra zdravotnictví Romana Prymulu vyfotil deník Blesk v nočních hodinách bez roušky v restauraci na Vyšehradě. Svým jednáním porušil hned několik vládních opatření. Přestože zpočátku nechtěl Roman Prymula opustit post ministra, po několika výzvách ze strany premiéra a ostatních členů vlády (na které dopadal silně tlak pobouřené veřejnosti) podal rezignaci. Opět se spustil kolotoč hledání nového šéfa resortu zdravotnictví. Místo ministra bylo satiricky nazýváno nejhorším zaměstnáním v době pandemie. Zřejmě i proto nebylo lehké pro premiéra Andreje Babiše najít nástupce Romana Prymulu. Nakonec jej našel v osobě Jana Blatného, dětského lékaře a náměstka z brněnské Fakultní nemocnice. Nový ministr nemusel bojovat pouze se zhoršující se epidemiologickou situací, ale také se stupňující nedůvěrou veřejnosti, která šla ruku v ruce se šířením dezinformací.

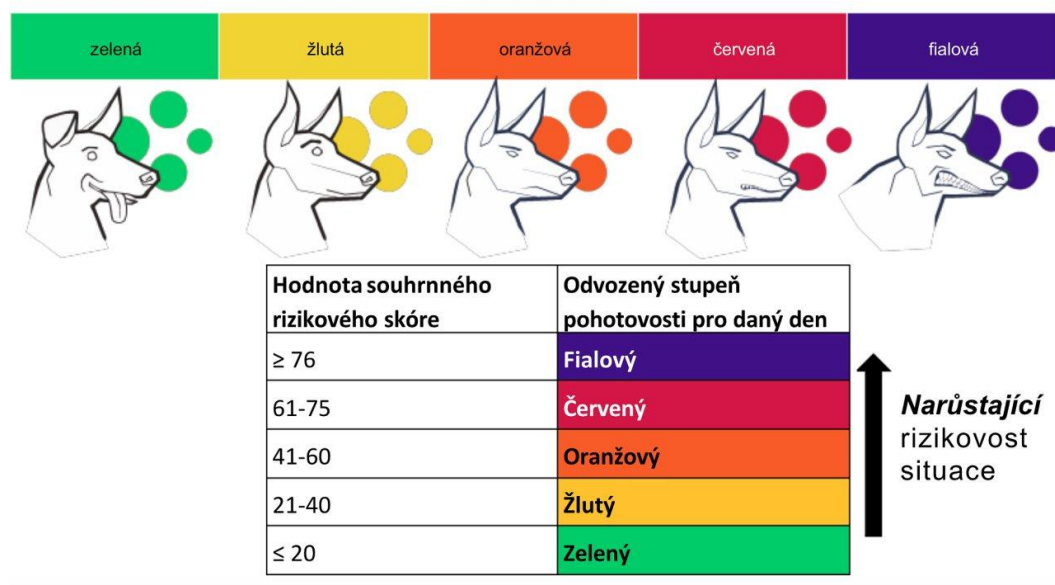

*Satirické koláže umělce TMBK k hledání nového ministra zdravotnictví a ke kauze Vyšehrad
(facebook.com)*

Nástrojem pro komunikaci s veřejností a zároveň pro boj s koronavirem se dle ministra Blatného a ostatních členů vlády měl stát nově zavedený Protiepidemický systém, známý pod zkratkou PES. PES každý den vyhodnocoval rizikové skóre pandemie od nuly do sta. Úrovní indexu odpovídaly nově zavedené kategorie. Podle toho, v jaké kategorii se země nacházela, taková platila opatření. Skóre vycházelo ze čtyř faktorů, a to z podílu pozitivních testů, počtu nakažených na 100 tisíc obyvatel, počtu nakažených seniorů a tzv. reprodukčního čísla, které udává, kolik lidí se průměrně infikuje jeden nakažený.⁵ Problém systému byl především v jeho nedůsledném dodržování ze strany vlády. Část veřejnosti už od počátku systému nedůvěřovala a zlehčovala jej i díky samotnému názvu. Proto každý přešlap vlády čelil palbě kritiky. Například jako dvojsečná zbraň se dal vykládat vládní návrh zákona, díky kterému byl v prosinci vyplacen všem důchodcům jednorázový příspěvek ve výši 5000 korun.⁶

⁵https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ministr-zdravotnictvi-jan-blatny-tiskova-konference-koronavirus-covid-19-pes-protiepidemicky-system.A201113_093502_domaci_knn

⁶<https://www.cssz.cz/-/jak-bude-cssz-vyplacet-jednorazovy-prispevek-5000-kc-ducum#:~:text=Dne%2023.,3%20milion%C5%AFm%20p%C5%99%C3%ADjemc%C5%AF%2C%20po%C5%BEivatel%C5%AF%20d%C5%AFchodu.>

Grafické znázornění systému PES (vlada.cz)

Systém PES byl v době svého spuštění na čtvrtém stupni. S blížícími se Vánoci však stoupalo napětí ve společnosti. A to jak ze strany provozovatelů služeb (pro některé představuje advent a svátky vrchol sezóny), tak ze strany občanů, kteří jejich nabídku chtěli využívat. Část veřejnosti a téměř celá opozice volala po rozvolnění opatření. Pravděpodobně i díky tomuto faktoru rozhodla vláda Andreje Babiše na mimořádném jednání v neděli 29. listopadu 2020 o přechodu do nižšího stupně systému PES od 3. prosince 2020.⁷ V omezené podobě a za přísných hygienických opatření se mohly otevřít restaurace, všechny obchody a služby. Uskutečnily se vánoční trhy, avšak lidé na nich nemohli konzumovat zakoupené potraviny. Skončil zákaz vycházení a zákaz nedělního prodeje. Nicméně již o několik dní později (11. prosince) se dle indexu epidemiologická situace výrazně zhoršila. Proto bylo rozhodnuto, že od 18. prosince se celá Česká republika vrátí do čtvrtého stupně PES. Školáci měli o dva dny delší vánoční prázdniny, byl znovuzaveden zákaz volného pohybu osob od 23 hodin do 5. hodiny ranní. Zavřely bary, restaurace, zoologické zahrady, muzea a všechna vnitřní sportoviště. Premiér Andrej Babiš se k tomu vyjádřil následovně: „*Když jsme 3. prosince rozvolňovali, tak jsem si přál, abychom to do Vánoc vydrželi bez nějakých dalších opatření. A umím si představit to velké zklamání lidí, kteří podnikají v pohostinství, kteří podnikají v hoteliérství, kteří pracují každý den, zaměstnávají lidi,*

⁷ <https://www.mzcr.cz/tiskove-centrum-mz/do-tretiho-stupne-pes-prejde-cesko-ve-ctvrtek-rozhodla-vlada/>

těžko shánějí úvěry, podnikají. Chápu, že to není dobrá zpráva. Mě to velice mrzí a samozřejmě se za to omlouvám, ale bylo to velmi těžké rozhodnutí, protože samozřejmě si uvědomujeme, jak obrovský dopad to má na životy lidí... My jsme to skutečně velice dlouho zvažovali, a i když je v nemocnicích stav pacientů stabilizovaný kolem 4 200, nicméně v rámci celého roku zemřelo na covid více než 9 600 lidí. A ta čísla bohužel stoupají, reprodukční číslo je 1,2 a to znamená, že my musíme okamžitě jednat. I když samozřejmě je to velice nepříjemná situace“⁸

Vánoční svátky a následné oslavy příchodu nového roku trávili lidé jen v nejužším rodinném kruhu. I přes veškerá tvrdá opatření ale reprodukční číslo stále stoupalo. V týdnu před Vánoci bylo jen v Praze o 40 % více případů nakažených než v týdnu předchozím.⁹ V posledním týdnu roku 2020 byla situace jasně nejhorší. Dynamika šíření koronaviru sílila a v celé republice byly hlášeny nadprůměrné hodnoty nejen nakažených, ale i hospitalizovaných. Právě nárůst hospitalizací pacientů s onemocněním COVID-19 představoval největší zátěž zdravotního systému. Prediktivní hodnoty navíc nepředpokládaly výrazné zlepšení epidemiologické situace v dalším měsíci.¹⁰ Stále platilo doporučení ministerstva zdravotnictví, totiž dodržování nejen všech vládních nařízení, ale stále také dbát na pravidlo 3R.

 Opatření PES pro oblast školství 					
OPATŘENÍ	Stupeň 1 (0–19)	Stupeň 2 (20–39)	Stupeň 3 (40–60)	Stupeň 4 (61–75)	Stupeň 5 (76–100)
MATEŘSKÉ A SPECIÁLNÍ ŠKOLY⁸	Prezenční výuka.	Prezenční výuka.	Prezenční výuka.	Prezenční výuka.	Prezenční výuka.
ZÁKLADNÍ ŠKOLY 1. STUPEŇ	Prezenční výuka.	Prezenční výuka.	Prezenční výuka.	Prezenční výuka.	Prezenční výuka 1. a 2. ročníků, včetně 3. ročníků výtahů, kteří jsou zařazeni do třídy společně se žáky 1. nebo 2. ročníku (tzv. malotřídní školy).
ZÁKLADNÍ ŠKOLY 2. STUPEŇ NIŽŠÍ STUPEŇ VÍCELETÉHO GYMNAZIA	Prezenční výuka.	Prezenční výuka.	Rotací prezenční výuka (střídání celých tříd po týdnech). Prezenční výuka 9. ročníků ZŠ.	Rotací prezenční výuka (střídání celých tříd po týdnech). Prezenční výuka 9. ročníků ZŠ.	Distanční výuka.
STŘEDNÍ ŠKOLY KONZERVATOŘE VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY	Prezenční výuka.	Prezenční výuka.	Rotací prezenční výuka (střídání celých tříd po týdnech). Prezenční výuka v případech uvedených ve stupni 4 a 5.	Distanční výuka. Prezenční výuka šlechtěných ročníků a čtvrtých ročníků šestých ročníků v konzervatořích a prezenční výuka ve školách uvedených ve stupni 5. Prezenční praktické vyučování a praktická příprava ve skupinách max. 20 žáků/studentů.	Distanční výuka. Prezenční výuka ve školách zřizovaných při zdravotních výkonech nebo ochranné výchovy a škol zřizovaných Ministerstvem spravedlivosti a praktického vyučování a praktické přípravy žáků a studentů zdravotnických oborů ve zdravotnických zařízeních a zdravotních sociálních službách.
VYSOKÉ ŠKOLY	Prezenční výuka, přednášky max. 100 osob. Distanční výuka univerzit 3. věku.	Prezenční výuka, přednášky max. 50 osob. Distanční výuka univerzit 3. věku.	Praktická/laboratorní, experimentální/umělecká výuka pro všechny ročníky max. 20 studentů. První ročníky prezenční výuka ve skupinách max. 20 studentů. Realizace individuálních studijních plánů studentů (doktorského studia (všechny ročníky)). Realizace individuálních studijních plánů studentů (doktorského studia (všechny ročníky)). Individuální konzultace, klinické studie a praxe, sportovní pro výuku.	Praktická/laboratorní, experimentální/umělecká výuka pro poslepné ročníky ve skupinách max. 20 studentů. Realizace individuálních studijních plánů studentů (doktorského studia (všechny ročníky)). Individuální konzultace, klinické studie a praxe, sportovní pro výuku.	Distanční výuka. Klinická či praktická výuka a praxe studentů zdravotnických studijních programů a pedagogických studijních programů ve stanovených případech. Doporučeno max. 15 studentů ve skupině.

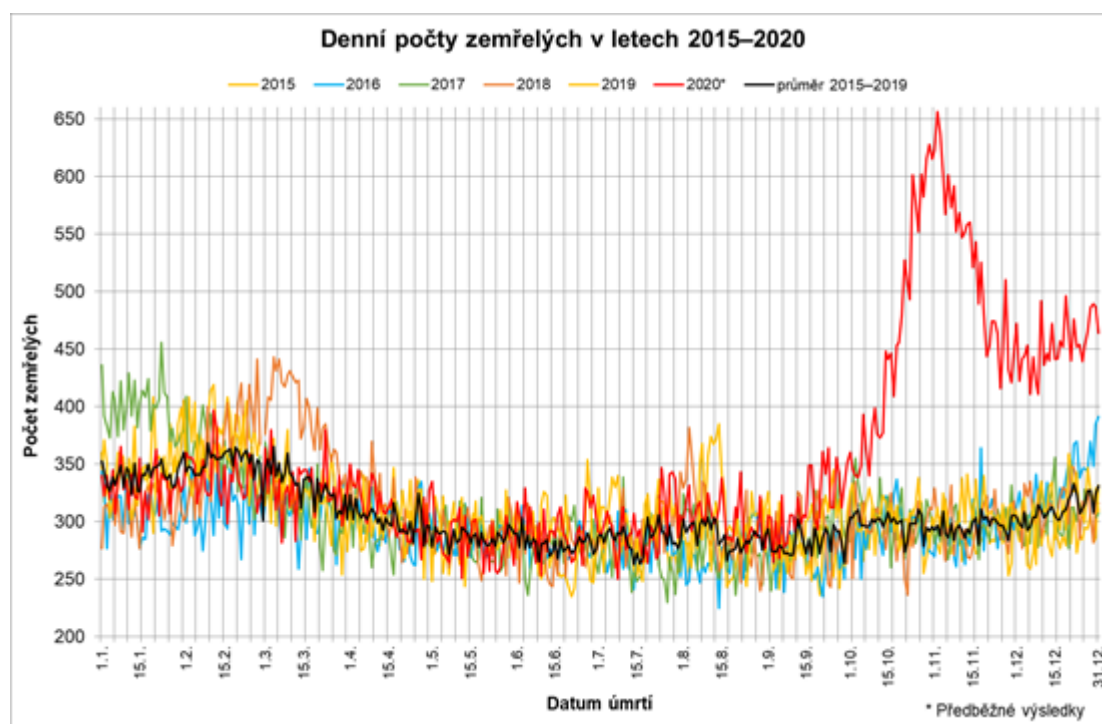
Ukázka opatření v oblasti školství systému PES (Ministerstvo zdravotnictví ČR)

⁸ <https://www.mzcr.cz/tiskove-centrum-mz/prisnejsi-opatreni-4-stupne-pes-zacnou-platit-v-patek-rozhodla-vlada-postizenym-podnikatelum-pomohou-dalsi-kompenzace/>

⁹ <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/aktualni-situace-pha>

¹⁰ <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/aktualni-situace-pha>

V České republice byl v roce 2020 vyhlášen dvakrát nouzový stav, který si vyžádal několik prodloužení. Zemi zasáhly dvě vlny pandemie nového koronavirového onemocnění COVID-19. Na žhavém postu ministra zdravotnictví se vystřídali tři muži – Vojtěch Adam, Roman Prymula a Jan Blatný. Nejsmutnější čísla ale vykazovala statistika počtu úmrtí za rok 2020. Byl totiž zaznamenán nejvyšší nárůst úmrtí za posledních sto let. Podobný byl registrován jen na konci války v roce 1945. Podle údajů Českého statistického úřadu zemřelo v roce 2020 celkem 129,1 tisíce obyvatel, což je o téměř 17 tisíc více než v roce 2019.¹¹ Nejhorším obdobím byl v tomto směru podzim 2020. Přestože ještě nejsou k dispozici studie, které by objasňovaly důvody tohoto nebývalého nárůstu, je zřejmé, že majoritní roli v tom sehrálo právě onemocnění COVID-19. A to jak kvůli onemocnění samotnému, tak i kvůli opatření, která jej provázela (odkládání prevence a plánovaných zákroků, zákazy návštěv v pečovatelských domech a v nemocnicích atd.).

Statistika počtu zemřelých v letech 2015 – 2020 (Český statistický úřad)

¹¹ <https://www.czso.cz/csu/czso/v-roce-2020-zemrelo-pres-129-tisic-obyvatel-ceska>

2.2 COVID-19 v Lipencích

Situace ohledně pandemie koronaviru COVID-19 zasáhla do života každého. Proto i v naší městské části Praha-Lipence musel úřad a všichni místní reagovat na nové podmínky a způsob života. Díky sociálním sítím, televizi, rozhlasu věděla velká část obyvatel o vyhlášení prvního nouzového stavu téměř okamžitě. V Lipencích se 11. března 2020 uzavřela základní škola. V provozu mohla zůstat místní školka. Jelikož ji ale v reakci na pandemickou situaci navštěvovalo malé procento dětí, navrhla Rada MČ přerušení provozu. Byly zrušené všechny připravované akce (divadlo, mobilní kino, Slavnosti rovnodennosti, gratulace seniorům). Téměř okamžitě nabídla svou pomoc se zajišťováním zásobování nezbytnými potravinami pro potřebné Velkostržnice Lipence. Šikovní lidé z Lipenců začali šít roušky pro ostatní, zejm. pro seniory, a přes úřad byly ochranné pomůcky distribuovány potřebným.

MČ Praha-Lipence informuje:

- pro seniory jsou k dispozici šité roušky na ÚMČ – více info **257 92 11 67**
- možnost odběru obědů od dvou dodavatelů s příspěvkem pro seniory 20,- Kč/oběd – více info **257 92 11 67**
- Velkostržnice nabízí pomoc se závozem nákupů až domů, ovoce, zelenina, balíčkové maso /objednat 3dny dopředu/, balené čerstvé pečivo, chléb, koláče, základní potraviny, nápoje, drogerie, dřevěné brikety na topení, dovoz léků – více info a objednávky **604 800 764, hozmanova1@seznam.cz**
- v sobotu a v neděli od 10:00 – 12:00 a 18:00-20:00 hodin výdej desinfekce 200 ml pro číslo popisné do přinesené nádoby u hasičské zbrojnice – více info **723 444 994**
- linka nezávadotní pomoci MHMP a Život 90 - **800 160 166**
- základní informační linka o koronaviru – **1212**

Výdej desinfekce a ochranných pomůcek (facebook.com)

Svou pomocnou ruku nabídli lipenečtí dobrovolní hasiči. Díky jejich materiálnímu i personálnímu vybavení se mohla lidem vydávat desinfekce dokonce v několika etapách. Přestože místní základní škola byla uzavřená, vznikl v jejím areálu jedinečný velikonoční projekt s názvem „rouškovník“. Pod heslem „spolu to zvládneme“ byly navázány barevnými pentlemi pytlíkové sáčky s ušitými rouškami a každý, kdo potřeboval, si mohl roušku vzít. Zajímavý projekt byl iniciativou paní Zuzany Fatkové a Zuzany Vladykové.

Rouškovník v areálu ZŠ Lipence (facebook.com)

Veřejné služby v obci byly během nouzového stavu také omezeny. Provozní doba úřadu MČ se zkrátila, stejně tak pošty. Zavřená musela být místní knihovna i dětské hřiště a ostatní sportoviště v areálu TJ Sokol Lipence. Po květnovém uvolnění opatření byly všechny uzavřené prostory vydesinfikovány, aby je mohla veřejnost opět využívat. Jak již bylo předesláno v předchozí kapitole, léto proběhlo oproti zbytku roku v uvolněném režimu.

Změna nastala na podzim, když Česko zasáhla druhá vlna pandemie a vláda vyhlásila od 5. října 2020 další nouzový stav. Byly opětovně zakázány hromadné akce v počtu vyšším než deset osob ve vnitřních prostorech a dvacet v prostorech vnějších. O několik dní později bylo vydáno další opatření, v návaznosti na něj došlo k omezení úředních

hodin úřadu MČ. V následujících říjnových dnech se opatření zpřísnila, byly zavřeny restaurace a základní školy. Všichni žáci lipenecké základní školy museli přejít na distanční výuku. Koncem měsíce byl zakázán volný pohyb osob, možné byly pouze cesty do práce a zpět, cesty na nezbytné nákupy a do přírody pouze ve dvou s výjimkou členů jedné domácnosti. Během těchto tvrdých opatření si lidé nacházeli čím dál tím více cestu do přírody. Jedna z velkých výhod polohy naší městské části tkví v jejím zasazení do zeleně. Možnost relaxovat a sportovat v Lipencích a okolí nevyužívali jen místní, ale i ostatní obyvatelé Prahy a Středních Čech. Na cestách a cyklostezkách, které protínají Lipence, bylo nebývalé množství cyklistů, běžců, pejskařů a dalších lidí na vycházce.

Během druhé vlny byla opět uzavřena Místní knihovna a sportovní areál TJ Sokol Lipence. Podporu v náročné době nabídla znovu Velkotržnice Lipence. S její spoluprací byla nabídnuta seniorům pomoc s nákupem potravin, léků a dalších nezbytností. V listopadu připravila MČ Praha-Lipence ve spolupráci s firmou Gastrofresh zvýhodněné balíčky ovoce a zeleniny. Před Vánoci se tato akce opakovala s tím, že díky příspěvku Velkotržnice Lipence byly balíčky pro lipenecké seniory zdarma.

V závěru roku přešla celá země vzhledem ke zhoršujícímu se vývoji pandemické situace do 5. stupně systému PES a prodloužení nouzového stavu do 22. ledna roku 2021.

3 Obecní záležitosti

3.1 Složení obecního zastupitelstva, rady, komisí, výborů, změny

3.1.1 Zastupitelstvo a vedení obce

Zastupitelstvo městské části Praha-Lipence bylo zvoleno v řádných volbách na podzim roku 2018. Přestože v roce 2019 prošlo složení rady, komisí a výborů četnými změnami, v roce 2020 byla skladba těchto orgánů stálá. Svůj podíl na tom z velké části mělo ustálení povolební atmosféry uvnitř dvou dominantních stran – Sdružení pro Lipence (SpL) a HaFo Lipaňáků (HaFo) – i mezi nimi. Velkou měrou do neměnné struktury vedení obce a jejích poradních orgánů zasáhl život v době pandemických opatření. Radní, zastupitelé, členové komisí a výborů byli často odkázáni na komunikaci v on-line prostoru. Což kolikrát přinášelo pro jednotlivce výzvy v podobě vhodné platformy pro setkávání i nutnosti dobrého připojení a funkčního elektronického zařízení. Přes všechny tyto komplikace dosáhly všechny zmíněné orgány svých prioritních cílů.

Zastupitelstvo MČ Praha-Lipence se scházelo v roce 2020 v tomto složení:

Marie Cimlerová (HaFo)

Petr Cemper (SpL)

Jan Fatka (HaFo)

Lenka Kadlecová (SpL)

Jan Kerbach (Pro Prahu)

Pavel Pihrt (SpL)

Michal Popek (Pro Prahu)

Josef Růžička (ODS)

Stanislav Řezník (HaFo)

Ivana Slabochová (HaFo)

Karin Tvrdá (bez PP)

Martin Vanko (SpL)

Michal Zahradník (SpL)

Ludmila Zájedová (bez PP)

Ivana Žáková (HaFo)

Jedním z nejdůležitějších úkolů zastupitelů obce bylo připravení a schválení rozpočtu městské části. Kromě rozpočtu rozhodovalo zastupitelstvo na svých zasedáních také o změnách územního plánu. Ke konci roku schválili zastupitelé dodavatele pro vypracování Strategického plánu rozvoje Lipenců s koncepční rozvahou, společnost ATELIER L. Tomuto a dalším důležitým rozhodnutím zastupitelstva se věnují samostatné tematické kapitoly.

Nestandardní byla od jara 2020 samotná podoba zasedání, která se musela vždy podřídít daným vládním nařízením. Například na květnovém setkání nezbylo po dodržení dvoumetrových rozestupů mnoho místa pro občany. Byl tak využit on-line prostor, kam se uchýlili i někteří zastupitelé. Další jednání byla realizována vždy dle aktuálních vládních opatření, vždy ale pro přítomné účastníky s nutností ochranných pomůcek horních cest dýchacích.

Přímou exekutivní roli v obci v roce 2020 vykonávaly dvě ženy, starostka Lenka Kadlecová (SpL) a místostarostka Ivana Žáková (HaFo). Jejich vzájemná spolupráce se ukázala pro obec jako velmi přínosná už ve druhé polovině předchozího roku. Což mělo velký vliv na celkově velmi dobře zvládnutou situaci během pandemie COVID-19, které muselo vedení čelit od března 2020. Občané byli průběžně informováni o všech důležitých nařízeních. Navíc se také obec postarala o zabezpečení ochranných pomůcek během první i druhé vlny pandemie. Společně s dobrovolnými hasiči byla vydávána

desinfekce a ve spolupráci s Velkostržnicí Lipence byly zajištěny různé formy balíčků pro místní obyvatele.

Starostka Lenka Kadlecová (druhá zleva) a místostarostka Ivana Žáková (třetí zleva) společně se zastupitelkami Ivanou Slabochovou (první zleva) a Marií Cimlerovou (první zprava) na Vítání občánků 2020 (foto: Zdeněk Sluka)

3.1.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem a ze své činnosti se zodpovídá zastupitelstvu obce. V Lipencích má rada lichý počet pěti členů¹² a v roce 2020 byla její struktura stejná jako na konci roku 2019, složená ze členů dvou koaličních stran – SpL a HaFo. Radu tedy tvořili:

Starostka

¹² Počet členů rady musí být vždy lichý a její nejmenší počet je pět, nejvyšší jedenáct členů.

Lenka Kadlecová (SpL)

Místostarostka

Ivana Žáková (HaFo)

Radní

Stanislav Řezník (HaFo)

Martin Vanko (SpL)

Michal Zahradník (SpL)

Radě obce, jakožto operativnímu orgánu obce, jsou svěřeny méně závažná práva a povinnosti, které nejsou natolik závažné, aby musely být ve výhradní působnosti zastupitelstva. Rada obce také připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Dle zákona rada také spravuje komise rady obce a působí jako kontrolní orgán. Radě obce je dále vyhrazeno:

- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu (obecní rozpočet schvaluje zastupitelstvo), provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- plnit vůči právníkům osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce,
- stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu,
- na návrh tajemníka úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu,
- kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
- stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu.¹³

Rada v roce 2020 projednávala standardní témata jako změny územního plánu, úpravy rozpočtu, petice občanů (spor se společností Meritum v ulici Na Lhotkách). Kromě toho ale také připadaly k jednání i nové náměty. Jednalo se např. o projednávání návrhů

¹³ <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/37--rada-obce/>

provozovatele vodovodu a kanalizace v souvislosti s připojením nového rezidenčního projektu Lipenecký park nebo o výběru dodavatele koncepce rozvoje Lipenců. V souvislosti s pandemickou situací rozhodla rada v březnu o uzavření mateřské školy, projednala opatření v souvislosti s vládními nařízeními ohledně nemoci COVID-19. Uvedme již zmiňovanou distribuci jednorázových a látkových roušek, přerozdělování desinfekce. Dále také odměnu pro lipenecké občany, kteří šili roušky či jinak pomáhali v podobě poukázky v hodnotě 600 Kč do restaurací, jež dodávaly jídlo hasičům a seniorům zdarma. Schváleny byly i odměny hasičům.

3.1.3 Složení komisí a výborů

3.1.3.1 Výbory

Finanční výbor

Petr Cemper (SpL)

Jan Fatka (HaFo)

Jan Kadlec (SpL)

Jiří Pavlíček (HaFo)

Jitka Šmejcová (HaFo)

Kontrolní výbor

Jan Kerbach (Pro Prahu)

Pavel Pihrt (SpL)

Michal Popek (Pro Prahu)

Josef Růžička (ODS)

Ivana Slabochová (HaFo)

3.1.3.2 Komise

Protože rok 2020 probíhal ve zvláštním „covidovém“ režimu, podepsala se režimní opatření i na fungování komisí rady městské části. Komise jakožto iniciativní a poradní orgány se nescházely tak často, jak bylo v minulých letech zvykem. Některé se dočasně uchýlily do on-line prostoru (např. Komise pro komunikaci a otevřený přístup

k informacím či Kulturní a sociální komise), některé nebyly povolány se sejít ve sledovaném období ani jednou (např. Komise pro vzdělávání) a Dotační komise byla v únoru zrušena radou zcela.¹⁴ Oficiální výčet komisí a jejich členů poskytují následující řádky.

Přestupková komise

Vladimír Felt (advokát)

Hana Schwarzová (tajemnice MÚ)

Pavel Růžička (zaměstnanec úřadu)

Jana Kahovcová (asistentka pana Felta)

Povodňová komise

Lenka Kadlecová (SpL)

Ivana Žáková (HaFo)

Jan Fatka (HaFo)

Petr Horník (hasič SDH Lipence, referent ochrany obyvatelstva)

Karel Krůta (HaFo, starosta SDH Lipence)

Jitka Krůtová (ředitelka ZŠ Lipence)

Pavel Pihrt (SpL)

Doris Rosenkrancová (ředitelka MŠ)

Stanislav Řezník (HaFo)

Martin Vanko (SpL)

Michal Zahradník (SpL)

Lukáš Rak (velitel zásahové jednotky Sboru dobrovolných hasičů Lipence)

Stavební komise

Martin Vanko (SpL)

Tereza Dolečková (podnikatelka)

Michal Zahradník (SpL)

Jan Kadlec (SpL)

Karel Krůta (HaFo)

Michaela Dohnálková (SpL)

Pavel Šubrt (HaFo)

Pavel Müller (HaFo)

Stanislav Řezník (HaFo)

Petr Šindelář (architekt)

Marek Janka (SpL)

Kulturní a sociální komise

Michal Zahradník (SpL)

Tereza Dolečková (podnikatelka)

Dagmar Hůrková (Spolek rodičů MŠ)

Marie Polášková (SpL)

Marie Cimlerová (HaFo)

Bohumila Halgašová (HaFo)

¹⁴ Rada MČ Praha-Lipence zrušila Dotační komisi dne 27. února 2020 z důvodu nenaplnění očekávání komisního fungování.

Ivana Slabochová (HaFo)

Komise pro životní prostředí a údržbu obce

René Prášil (SpL)

Ondřej Doleček (podnikatel)

Marie Polášková (SpL)

Jan Fatka (HaFo)

Ivana Slabochová (HaFo)

Stanislav Řezník (HaFo)

Antonín Jiříček (bývalý zaměstnanec úřadu)

David Frank (zemědělský podnikatel)

Komise pro vzdělávání

Marie Cimlerová (HaFo)

Kateřina Kosíková (učitelka v MŠ)

Jiří Pavlíček (HaFo)

Lenka Kadlecová (SpL)

Dagmar Hůrková (Spolek rodičů MŠ)

Gabriela Kohlíková (podnikatelka)

Jitka Krůtová (ředitelka ZŠ)

Michaela Ondrušková (ŠKRPÁL – spolek rodičů)

Komise pro komunikaci a otevřený přístup k informacím

Lukáš Veselý (SpL)

Tereza Dolečková (V srdci Líp, z.s.)

Jiří Pavlíček (HaFo)

Ivana Slabochová (HaFo)

Zuzana Šálanská (kronikářka)

Ludmila Zájedová (V srdci Líp, z.s.)

Ivana Žáková (HaFo)

Komise pro spolupráci se spolky a sdruženími

Stanislav Řezník (HaFo)

Karel Krůta (HaFo)

Martin Říha (HaFo)

Lukáš Veselý (SpL)

3.2 Úřad městské části Praha-Lipence

3.2.1 Umístění budovy úřadu a úřední hodiny

Úřad městské části Praha-Lipence sídlí na adrese K Obci 47. Je velmi dobře dostupný zejména pro obyvatele dolní části Lipenců. Vlastníci nemovitostí na Kazíně, v Dolních Černošicích a v horních Lipencích (ulice Na Lhotkách apod.) nemají sice budovu úřadu

v pohodlné docházkové vzdálenosti, ale myslí na ně několik vyhrazených parkovacích míst.

Dočasnými změnami prošly během roku 2020 i úřední hodiny, a to z důvodu vládních nařízení v souvislosti s vývojem pandemické situace. Činnost úřadů a dalších státních institucí byla několikrát celorepublikově významně omezena. Městská část o změnách vždy informovala na svých webových stránkách, na veřejných nástěnkách, na sociálních sítích, na budově úřadu samotném (úřední deska). Standartní úřední hodiny byly stejné jako v předešlém roce:

Pondělí: 8:00 – 12:00, 13:00 – 18:00

Středa: 8:00 – 12:00, 13:00 – 18:00

Pátek: 8:00 – 12:00

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA-LIPENCE

ÚŘAD městské části

155 31 Praha - Lipence, K Obci 47 fax: 257 922 641, tel: 257 921 167

Č.j.:1469/10-2020

V Praze dne 09. října 2020

O Z N Á M E N Í

**o omezení úředních hodin
Úřadu Městské části Praha – Lipence
K Obci 47, 155 31 Praha 5 - Lipence**

V návaznosti na „USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY“ ze dne 08. října 2020, číslo 994, o přijetí krizového opatření, dochází s odkazem na bod 2) citovaného krizového opatření s účinností:

**od 12. října 2020 do 25. října 2020
k omezení úředních hodin Úřadu Městské části Praha – Lipence,
K Obci 47, 155 31 Praha 5 - Lipence**

takto:

**PONDĚLÍ: od 13:00 hod. do 18:00 hod.
STŘEDA: od 08:00 hod. do 13:00 hod.**

Žádáme občany, aby v době krizových opatření upřednostňovali písemný, elektronický či telefonický kontakt před osobním ve všech případech, kdy je to možné. Příjem veškerých dokumentů od veřejnosti na Úřad MČ Praha – Lipence bude možný pouze prostřednictvím podatelny úřadu.

Ing. Petr Jindra
tajemník úřadu

Uveřejněno na Úřední desce
MČ Praha – Lipence dne:

Ing. Petr Jindra
Jindra
Digitálně podepsal
Ing. Petr Jindra
Datum: 2020.10.09
08:49:47 +02'00'

Sejmuto z Úřední desky
MČ Praha – Lipence dne:

Na úřadě bylo možné zařídit celou škálu služeb. Od evidence obyvatel, přes obědy pro seniory, po rybářský lístek. Nepostradatelnou službou zůstalo stanoviště Czech POINTU, kde bylo možné ověřit podpisy a listiny, legalizovat podpisy, založit a spravovat datové schránky a vydat výpis z Katastru nemovitostí, rejstříku trestů, bodového hodnocení nebo insolvenčního rejstříku.

3.2.2 Zaměstnanci obecního úřadu

3.2.2.1 Tajemník obecního úřadu

V roce 2020 došlo k velké personální změně, jelikož po dlouhých letech odešla do zasloužilého důchodu paní tajemnice Hana Schwarzová. Na místo tajemníka městského úřadu Praha-Lipence bylo vypsáno výběrové řízení, kterým úspěšně prošel bývalý policista Petr Jindra ze sousední Zbraslavi.

Tajemník je zaměstnancem obce a je to zároveň nejvyšší úředník. Za plnění úkolů obecního úřadu je odpovědný starostce. Jelikož se jedná o důležitý článek v rámci obecního úřadu, připomeňme základní povinnosti a odpovědnost tajemníka, jež mu ukládá zákon.

Tajemník plní úkoly uložené mu zastupitelstvem obce nebo radou obce. Vůči zaměstnancům obce plní úkoly statutárního orgánu, tj. přijímá nové zaměstnance v souladu s počtem zaměstnanců stanoveným radou obce a stanoví jim plat v souladu s nařízením vlády č. 330/2003 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů. Tajemník provádí změny či ukončení pracovních poměrů těchto zaměstnanců v souladu se zákoníkem práce a potřebami obecního úřadu. Zasedání zastupitelstva obce nebo rady obce se tajemník účastní s hlasem poradním.

Tajemník vydává spisový a skartační řád a pracovní řád obecního úřadu. Dále vydává vnitřní řídicí směrnice obecního úřadu, pokud si jejich vydávání nevyhradila rada obce.

Tajemník zabezpečuje zejména tyto činnosti:

- a. předkládá radě obce ke schválení:
 - návrh organizačního řádu obecního úřadu,
 - návrh pravidel pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- b. zajišťuje, aby:
 - petice a stížnosti byly vyřízeny ve lhůtě stanovené ve schválených pravidlech obecního úřadu,
 - stížnosti do správního řízení byly vyřízeny ve lhůtě 60 dnů.
- c. odpovídá za technické zabezpečení zasedání zastupitelstva obce, včetně pozvánek na zasedání zastupitelstva obce, které musí být ve lhůtě nejméně 7 dnů přede dnem zasedání zastupitelstva obce zveřejněny na úřední desce, na místech obvyklých a na webových stránkách obce,
- d. zajišťuje, aby zápis ze zasedání zastupitelstva obce byl zpracován nejpozději do 7 dnů po skončení zasedání a aby byl uložen na obecním úřadu k nahlédnutí,
- e. zajišťuje zveřejňování příslušných dokumentů,
- f. zajišťuje řádnou evidenci na úřední desce zveřejněných dokumentů včetně zaznamenání doby jejich zveřejnění,
- g. dále zajišťuje, aby:
 - zaměstnanci obce, zařazení do obecního úřadu, které člen zastupitelstva obce požádá o informace související s jejich funkcí, poskytl tyto informace nejpozději do 30 dnů,
 - obecní úřad pomáhal výborům a komisím v jejich činnosti.¹⁵

Kromě těchto „základních“ povinností by měl mít tajemník také vlastnosti týmového lídra, který se postará o bezproblémový chod úřadu po personální stránce. Osobní vizi pana Jindry do budoucna bylo předsevzetí o zapojení větší elektronizace v rámci činnosti úřadu, dále rychlejší a modernější způsob informovanosti občanů těmi nejmodernějšími způsoby. Po necelém roce v úřadu bylo jasné, že současný pan tajemník do nového prostředí velmi dobře zapadl, rychle se v něm zorientoval a byl kladně přijat jak kolegy a kolegyněmi, tak veřejností. Zdá se tedy pravděpodobné, že

¹⁵ Zkráceno dle: https://www.obcniportal.cz/33/tajemnik-obecniho-uradu-uniqueidgOkE4NvrWuOKaQDKuox_Zy18f67Oy_lenGPOsEYHWDs/?query=plat%20tajemn%EDka&serp=1

nový tajemník bude svou funkci vykonávat podobně dlouhou dobu jako jeho předchůdkyně.

3.2.2.2 Zaměstnanci obecního úřadu

Městská část zaměstnávala na plný pracovní úvazek v roce 2020 deset lidí. Kromě tajemníka nastala změna i na pozici referentky MČ Praha-Lipence. Dlouholetá zaměstnankyně úřadu paní Milena Vodvářková odešla do důchodu a na její místo nastoupila nová posila paní Romana Dani.¹⁶ Dále městská část také spolupracovala formou dohody o provedení práce (DPP) či formou dohody o provedení pracovní činnosti (DPČ) s dalšími lidmi. Seznam jmen osob a jejich povolání uvádíme níže.

<i>Zaměstnanec</i>	<i>pozice</i>
Andresová Štěpánka	uklízečka
Bláhová Dana	hlavní účetní a mzdová účetní
Dani Romana	referentka (podatelna a evidence obyvatel)
Hájek Pavel	správce hřiště – sportovního areálu
Jindra Petr	tajemník ÚMČ
Jíříčková Jana	knihovnice (DPČ)
Novák Jiří	technický pracovník (DPČ)
Paspová Radka	účetní - správa rozpočtu
Rak Vladimír	technický pracovník
Raková Blanka	referentka (daně, dávky, pohledávky a CzechPoint)
Růžička Josef	referent (stavební záležitosti, komunikace, správa budov)

¹⁶ Jen pro zajímavost zmíníme, že maminka paní Dani, paní Nekudová, pracovala také na úřadě MČ a to do roku 2013.

Šálanská Zuzana	kronikářka (DPP)
Veselý Lukáš	administrátor webových stránek (DPČ)
Vodrážka Petr	technický pracovník

3.2.3 Vydávání tiskovin o obci

V Lipencích v roce 2020 vyšlo plánovaných pět čísel Lipeneckého zpravodaje. Obsahem místního periodika byly zprávy z rady a zastupitelstva, školní a mimoškolní aktivity mateřské a základní školy, informace o aktuálních projektech v obci. Dále se Zpravodaj věnoval problematice odpadů, tématem byl také provoz ve Velkotržnici Lipence či aktivity fotbalistů a hasičů. Byla zavedena i nová rubrika, která v sobě skrývala (většinou místopisnou) hádanku.

Na postu šéfredaktora stál osvědčený Lukáš Veselý, který byl zároveň i předsedou Komise pro komunikaci a otevřený přístup k informacím. Vedle šéfredaktora byly nejčastější autorky článků paní starostka Lenka Kadlecová, paní místostarostka Ivana Žáková, paní ředitelka ZŠ Jitka Krůtová a paní ředitelka MŠ Doris Rosenkrancová. Redakční radu v roce 2020 tvořili:

Tereza Dolečková (bez PP)

Jiří Pavlíček (HaFo)

Ivana Slabochová (HaFo)

Zuzana Šálanská (kronika)

Martin Vanko (SpL)

Ludmila Zájedová (bez PP)

Lipenecký zpravodaj byl v roce 2020 přihlášen do soutěže o nejlepší radniční periodikum. V kategorii obce od 2 do 10 tisíc obyvatel se v krajském kole umístil na 3. místě. V celostátním měřítku obsadil 17. místo z celkem 69 přihlášených radničních

listů.¹⁷ Úspěšný výsledek se stal motivací pro další kvalitní práci v Lipeneckém zpravodaji a oceněním pro redaktory.

3.2.4 Volby

V roce 2020 se naší obci nekonalý žádné volby. Nicméně v České republice se uskutečnily volby do zastupitelstev 13 krajů a do jedné třetiny Senátu ve dnech 2. a 3. října 2020. Druhé kolo senátních voleb proběhlo 9. a 10. října 2020. Prahu čekají komunální volby až v roce 2022.

¹⁷ <https://www.praha-lipence.cz/mestska-cast/zpravy-pro-obcany/uspech-lipeneckeho-zpravodaje-439cs.html?ftresult=zpravodaj>

4 Průmysl, zemědělství, obchod

4.1 Velkostržnice Lipence

Velkostržnice Lipence dlouhodobě představuje největší podnikatelský subjekt na území naší obce (v roce 2020 zde pracovalo více než 600 zaměstnanců). Každým rokem se také modernizuje a především úzce spolupracuje s vedením městské části Praha - Lipence v oblasti sponzorství a darů. Během náročného roku 2020 to byla opět Velkostržnice Lipence, kdo poskytl nedostatkové ochranné pomůcky v začátku první vlny pandemie COVID-19. Tržnice pozitivně podpořila dění v Lipencích během roku ještě několikrát, připomeňme např. dárky pro nové občanky na akci jejich Vítání, nebo ovocné a zeleninové balíčky pro seniory před Vánoci.

I přes přísná vládní opatření probíhala ve Velkostržnici plánovaná rekonstrukce. První viditelnou změnou se stal pravidelný úklid. Areál během posledních dvou let působil mnohem upravenějším dojmem než v letech předešlých. Hlavní zeleninová hala se dočkala nové vnější renovace. Nově zbudované byly také toalety a umývárny. Staré prostory, které neměly využití a pomalu chátraly, byly postupně nahrazovány novými a moderními velkosklady.¹⁸ Modernizace nebyla v roce 2020 zdaleka u konce a její průběh vidí vedení Velkostržnice Lipence na několik dalších let.

4.2 Podniky a podnikatelé

V Lipencích díky jejich velikosti nesídlí množství středně velkých až velkých provozoven služeb. Nicméně je v obci registrováno poměrně dost živnostníků, čemuž odpovídá i ráz obce, která leží na okraji Prahy a tvoří ji zástavba rodinných domů. Na dalších řádcích představíme ty nejdůležitější a nejzajímavější služby, které místní mohli v roce 2020 využívat.

¹⁸ Lipenecký zpravodaj 5/2020, s. 11

4.2.1 Potraviny

Velkoobchod Lipence poskytuje velkou nabídku čerstvých potravin, nicméně její klientelu tvoří především podnikatelé a velkoobchodníci. Pro nákup do běžné domácnosti ji místní ve větším měřítku nevyužívají. Obec postrádala ve sledovaném období supermarket. Místní byli s nákupy odkázáni na dvě menší provozovny potravin.

První představuje pobočka husté sítě večerek Žabka. Sídli v Jílovištské ulici a její otevírací doba byla v roce 2020 upravena. V předešlém roce fungovala do 23 hodin, ve sledovaném období byla zkrácena do 21 hodin. Otevírací doba zůstala stejná (6. hodina ráno). Prodejna nabízela další doplňkové služby jako prodej losů, dobíjení telefonů či výdejní a prodejní místo pro balíkové zásilky PPL. Poslední zmíněnou službu začalo během pandemie COVID-19 využívat stále více lidí, proto se i Žabce navýšil počet zákazníků.

Druhou provozovnou byla samoobsluha v ulici Na Bamboušku. Prodejna potravin měla několik provozovatelů, ti současně ji dokázali udržet v chodu již několik let. Během pandemie COVID-19 nabízela samoobsluha možnost objednat si zboží a jen si jej vyzvednout a zaplatit na prodejně. Samoobsluha byla také po celou dobu trvání nouzových stavů dobře zásobená ochrannými pomůckami (roušky, respirátory, desinfekce).

Většina obyvatel Lipenců je ale dlouhodobě zvyklá nakupovat potraviny převážně v jiných částech Prahy nebo Středočeského kraje. Velký boom v roce 2020 zažily tzv. online supermarketů jako např. rohlík.cz nebo kosík.cz. Lidé začali ve velkém nakupovat online i kvůli obavě z nákazy v běžných obchodech během pandemie. Nicméně chladicí auta zmíněných společností bylo možné v naší obci vidat ještě před zlomovým rokem 2020.

4.2.2 *Restaurační zařízení*

Služby v pohostinství byly jedny z nejpostiženějších v důsledku pandemie COVID-19. V Lipencích se v roce 2020 nacházely celkem čtyři provozovny tohoto typu, které ale po značnou část roku musely fungovat buď v omezeném režimu, anebo musely zůstat zavřené.

Výdejní okénko, které společně s rozvozem představovalo jedinou alternativu k udržení restaurací v provozu, mělo v Lipencích otevřené Lip KAFE a částečně i hospoda U chytrého klandru. Kavárnu a cukrárnu Lip KAFE provozovala v ulici Černošická (přímo naproti základní škole) rodinná firma Bezlepkové dobroty. Do kavárny si našli cestu nejen místní, ale díky jejímu zaměření i lidé trpící celiakií z blízkého okolí. Přestože se provozovatelky kavárny snažily ze všech sil Lip KAFE udržet, objednávka vánočního cukroví byla labutí písni jejich fungování. Jako mnoho dalších restauračních zařízení nebyla kavárna schopná udržet po několika dlouhodobých výpadcích svůj provoz a po Novém roce ukončila své působení. Lipence tím přišly o jedno z mála míst k setkávání.

Restaurace U chytrého klandru se nachází na lipeneckém hřišti. Vyhledávají ji především starousedlíci a to všech věkových kategorií. V létě 2020 založili její provozovatelé facebookové stránky a začaly se pořádat nepravidelné grilovací akce. Na roštu byly i netradiční věci jako krevety nebo losos. Pro místní to byla po první jarní vlně pandemie příjemná změna. V době uzávěr se provozovatelé snažili alespoň přes výdejní okénko podávat lidem čepované pivo a další nápoje. Další hospody (Tornádo a U Kubičků) sídlící na opačné straně Lipenců, na Kazíně, se rozhodly nevyužívat možnosti omezeného provozu a byly tak po většinu roku 2020 uzavřené. Ztráty jim částečně nahradila letní sezóna, kdy díky své poloze byly často vyhledávaným cílem turistů a cyklistů.

Malá ukázka z letního grilování na hřišti (facebook.com)

4.2.3 Služby a řemesla

V Lipencích se nachází velké množství živnostníků a drobných podnikatelů. Z toho jich část provozuje svou živnost přímo v místě bydliště. Lipence se můžou pyšnit hned několika autoopravnami, truhlárnami či kadeřnictvími. Lidé, kteří jsou ve svém podnikání mobilní, mohou snadněji překračovat hranice obce. V lipeneckém adresáři bylo možné z takovýchto služeb najít např. maséra, trenéra nebo kominíka. Že existuje v naší obci nespočet zajímavých a úspěšných podnikatelů, je bez debaty. Na následujících řádcích si představíme alespoň malou hrstku z nich.

Neobvyklý obor svého podnikání zvolila paní Michaela Dohnálková, kterou svým čtenářům v roce 2020 představil časopis Forbes Woman.¹⁹ Před několika lety začala pod značkou Míšina čokoláda vyrábět luxusní čokolády. Ty zpracovává přímo z kakaových bobů (tzv. bean to bar) v malé manufaktuře, která do roku 2020 sídlila v jejím domě v Lipencích. I přestože je čokoláda spíše mužskou doménou, v manufaktuře Míšiny čokolády pracují pouze ženy. Zde vyrobená tabulková čokoláda získala již několik

¹⁹ <https://forbes.cz/misa-a-jeji-tovarna-na-cokoladu-byvala-ucitelka-vyrabi-vonavou-cokoladu-ktera-chutna-i-ve-svete/>

desítek prestižních mezinárodních ocenění. Do výroby extrémně kvalitní čokolády nezasáhla koronavirová krize ve znatelném měřítku, proto se snad majitelce manufaktury podaří do budoucna splnit její cíl, a to postupně dostat čokoládu vyrobenou přímo z kakaových bobů k ještě širšímu publiku.

Speciální edice Mišiny čokolády (facebook.com)

Další krásné řemeslo si pro své živobytí vybral David Frank. Zabývá se totiž včelařstvím. Uprostřed ulice V Roklích se nachází Neobyčejná včelí farma, kde zpracovával pan Frank med a výrobky z něj. Ve své nabídce měl med květový, pastový i ten s plástvemi ve sklenici. Zákazníci si na farmě mohli zakoupit také pyl, vosk a svíčky. Ke včelařství přidal pan Frank i cukrařinu a pekl na zakázky neobvyklé koupané a umělecky zdobené dorty.

Výroba medu na Neobvyklé včelí farmě v Lipencích (facebook.com)

Velkou službu během pandemie COVID-19 poskytly lidem donáškové služby. V roce 2020 začalo být čím dál tím samozřejmější si zboží objednávat domů. Důvodem byly jak zavřené kamenné prodejny, tak i větší pohodlí zákazníků. V Lipencích si z tohoto typu služeb našly místo dvě pobočky Zásilkovny. První výdejní místo Zásilkovny už delší dobu sídlí v zázemí velkoobchodu LERKO SPORT na konci ulici Černošická. Přestože otevírací doba skladu byla omezená jen na pondělí až pátek, pan provozní Karel Šlampa vyšel v nejvytíženějších dobách obyvatelům Lipenců vstříc a vyzval je k vyzvednutí zásilek i několikrát o víkend. Na podzim se v ulici Na Bambouzku objevil také tzv. Z-BOX, neboli samoobslužné výdejní místo Zásilkovny. Jeho výhodou byla nepřetržitá provozní doba a možnost balíček nejen vyzvednout, ale i podat. K používání Z-BOXU stačila mobilní aplikace, která se automaticky spárovala se schránkou. I přes pár komplikací v předvánočním shonu, kdy bylo samoobslužné místo vytížené, se stal nový Z-BOX velmi využívanou službou pro obyvatele Lipenců.

Nový Z-BOX v ulici Na Bambouzku

5 5 Výstavba, doprava, spoje

Podobu a vzhled obce určuje v proměnách času především výstavba nových rodinných domů a bytů a dále také s tím spojený rozvoj veřejné a dopravní infrastruktury. Lipence během posledních let procházely relativně velkým stavebním boomem, který nebyl od části starousedlíků přijat s nadšením. Nicméně díky tomu bylo vedení obce postupně nuceno renovovat a rozšiřovat možnosti místní infrastruktury. V této kapitole si představíme ty nejdůležitější změny ve stavebním a dopravním odvětví, které se uskutečnily v Lipencích během roku 2020.

5.1 Výstavba domů a rodinných domů

Lipence prožívají v posledních dekáдах nebyvalý zájem o bydlení. Z pohledu realitního trhu představují skvělou lokalitu. Městská část je stále součástí Prahy, ale okrajovou, tudíž zde převažuje zástavba rodinných domů a příroda je na dosah ruky. Výhody bydlení v Praze a zároveň na venkově se zde snoubí v jedno. Což s sebou společně s faktem, že celkově ceny bydlení zejména v Praze stoupají raketovým tempem, nese velký nárůst ceny nemovitostí. Pro mnoho místních, kteří by rádi po odstěhování od svých rodičů zůstali v Lipencích, se tak možnost bydlet zde i nadále stále zmenšuje. V roce 2020 bylo podle Úseku výstavby Prahy 16 v Lipencích zkolaudováno pět rodinných domů a celý Lipenecký park.²⁰

5.1.1 Lipenecký park

Prozatím největším developerským projektem, který se v Lipencích realizoval, byla výstavba Lipeneckého parku. Areál tvoří byty i řadové rodinné domy. V roce 2019 bylo dokončeno a prodáno všech 43 bytových jednotek. V roce 2020 se pokračovalo s výstavbou v zadní části areálu, kde vznikalo celkem 19 rodinných domů. Domy byly nabízeny v dispozici 7+kk nebo 8+kk²¹. K nabízené výbavě patřila předzahrádka a uzavřená garáž. Plochy domů se pohybují od 218 m² do 310 m². Stavební konstrukci tvoří zděné cihelné stěny, doplněné železobetonovými konstrukcemi. Nejmenší zahrádka má velikost 62 m², největší má rozměr 464 m². Dokončení poslední etapy D výstavby byl naplánován na březen 2021.²²

²⁰ Údaje laskavě poskytnuté paní Petrou Šubrtovou z útvaru Úseku výstavby, stavební řízení – Lahovice, Lipence.

²¹ Jeden dům měl dispozici 5+kk.

²² Veškeré údaje byly převzaty ze stránky <https://www.lipeneckypark.cz/cenik#harmonogram>.

Průběh stavebních prací při dokončení rodinných domů (lipeneckypark.cz)

Vizualizace domů při pohledu z parku (lipeneckypark.cz)

Vizualizace průřezu (lipneckypark.cz)

5.2 Úprava veřejných prostranství, čistota a vzhled obce

Přestože jsou Lipence pražskou městskou částí, zachovávají si svůj vesnický ráz. Velká většina domů je trvale obydlena a jejich vlastníci se starají o vzhled nejen domu, ale i jeho okolí. Zodpovědný přístup místních lze sledovat i v péči o veřejné prostranství. Povětšinu času se na chodnících neválí odpadky, ani se na nich nenachází zbytky po domácích mazlíčcích. Dlouhodobým nešvarem je výskyt černých skládek (více v kapitole Bezpečnost), kterých ale postupně ubývá. V roce 2020 došlo k poměrně velkým zásahům v úpravě veřejného prostranství před sídlem Úřadu městské části. Byly sem přesunuty tři drobné památky (pomník padlým, zvonice a křížek). Jejich původním místem bylo prostranství před školou, které se proměnilo na moderní přírodní učebnu. Největší proměnou prošla podoba bývalé Obory a vodní nádrž U Vrby.

5.2.1 Rekonstrukce a přemístění křížku, zvoničky a pomníku padlých

Na podzim roku 2019 došlo k výběrovému řízení na opravu tří drobných lipeneckých památek, křížku, zvoničky a pomníku padlých dvou světových válek. Na tomto základě získala veřejnou zakázku firma Kamenosochařství Havlíček z Rakovníka, která nabídla nejnižší cenu.²³ Objekty

²³ <https://www.vhodne-uverejneni.cz/zakazka/oprava-krizku-zvonicky-a-pomniku-padlych>

byly během jara 2020 přesunuty ze zahrady základní školy. Na školním pozemku díky tomu vznikl prostor pro moderní venkovní učebnu a památky se na novém místě lépe zpřístupnily veřejnosti, jelikož je nově neodděluje plot, ale stojí na volném prostranství. Restaurátorské, kamenické a zednické práce se na podobě pomníku, zvoničky a křížku kvalitně podepsaly a od roku 2020 zdobí a připomínají historii naší obce na důstojném a viditelném místě.

Zvonička a křížek po rekonstrukci na novém místě u obecního úřadu

Pomník padlým po rekonstrukci na novém místě

5.2.2 Revitalizace Lipanského potoka a nádrže U Vrby

Pod záštitou Magistrátu hlavního města Prahy byly financovány a realizovány tři středně velké projekty v Lipencích.²⁴ Jednalo se především o revitalizaci Lipanského potoka v Oboře a vodní nádrž U Vrby.

²⁴ Třetím projektem byla rekonstrukce ulice Na Lhotkách.

Čištění Lipanského potoka a obnova Obory (praha-priroda.cz)

Lipanský potok byl, podobně jako většina potoků v Čechách, v minulosti upraven a přeložen na okraj zemědělsky obhospodařovaných pozemků. Magistrát hl. m. Prahy se snaží v rámci projektu *Potoky pro život* vrátit pražským vodním tokům jejich přirozenou podobu.²⁵ V roce 2019 byla dokončena první etapa revitalizace, kde bylo přirozeně upraveno meandrující koryto potoka u golfového hřiště. Druhá etapa na tuto akci navázala pod lipeneckým statkem, kde potok lemuje silnici a funguje jako cestní příkop. V prostoru bývalé zahrady lipeneckého statku byl potok nově přesměrován, aby protékal středem území. Rybník v Oboře byl vyčištěn a okolní prameniště upravena. V území byly zbudovány cesty pro pěší a povalové lávky přes potok. Úpravou prošlo i koryto Lipeneckého potoka.

Obnovy se dočkala v roce 2020 i vodní nádrž U Vrby. Nádrž byla vyčištěna, kamenná hráz byla zrekonstruována. Vzniklo zde výpustní zařízení ve formě požeráku a na pravé straně nádrže kamenné schodiště. Opevnění na levém břehu bylo znovu vyzděno. Původně požární nádrž U Vrby čistili hasiči naposledy před 35 lety.²⁶ Obě dvě revitalizované zóny se během roku staly živými místy, kam rádi chodí místní na procházky a kde se usídlili i noví obyvatelé, kteří jsou častým středem zájmu. Divoké kachny lze pozorovat U Vrby i v Oboře. V rybníku se navíc usídlil i páreček nutrií říčních. Zájem místních o zvelebení těchto lokací byl znatelný v jejich

²⁵ <http://www.praha-priroda.cz/aktuality/?id=139>

²⁶ Lipenecký zpravodaj 4/2020, s. 5

nezištné práci pro ostatní. Během roku se v Oboře objevily pohádkové malované kameny, vodník a houpačka, což potěšilo zejména děti. Konaly se zde během pandemie několikrát bojovky s úkoly, aby povolené procházky nebyly stále stejné a fádní. Celkově je vidět, že místní mají z revitalizovaných míst radost a tráví zde svůj volný čas.

5.3 Doprava, dopravní spojení se správními středisky

Přestože se v Lipencích nenachází významný dopravní uzel, kapacita místních silnic a parkovacích míst dosahuje pomalu svého maxima. Hlavní komunikaci tvoří ulice Černošická, kudy projíždí nejen automobily, ale i autobusy. Největším problémem tvořil v roce 2020 průjezd tzv. esíčkem před základní školou. Jeho průjezdnost není dimenzována na hladké projetí autobusu a osobního automobilu v protisměru. Každodenně tak docházelo k náročným situacím, které zkoušely řidičské schopnosti zúčastněných. Situaci se zabýval úřad ve spolupráci s dopravními experty. Jako nejvhodnější řešení se jevila instalace semaforu na rizikový úsek. Výsledek, který by měl vést ke zlepšení dopravní situace v této části vozovky, přinesou až následující roky.

S nárůstem počtu osobních automobilů roste ruku v ruce i problém s parkováním. Ne všechny rodiny mohou umístit všechna svá vozidla na zahradu či do garáží. Často pak parkují v ulicích před domem. Což se stává komplikací v oblastech, které jsou brány jako obytné zóny. V nich je upřednostněna bezpečnost chodců, proto maximální povolená rychlost je stanovena na 20km/hodinu a stání je zde dovoleno jen na místech označených jako parkoviště²⁷. V roce 2020 se obyvatelé ulic Chovatelská, Ovocnářská, Pěstitelská, Spotřebitelská, V Alejích a Žulová, kde žádná místa na parkování vyznačena nejsou, setkávali s častými kontrolami dodržování zmíněného zákona ze strany městské policie. Docházelo i k nevyhnutelnému udílení pokut za nesprávné parkování v obytné zóně. Úřad přistoupil po dohodě s odborníky k vhodnému řešení napjaté situace. Obytná zóna zůstane zachována, a navíc se po předchozím průzkumu vyznačí místa určená k parkování pro rezidenty.²⁸

²⁷ Dle znění zákona č. 361/2000 Sb., §39 o provozu na pozemních komunikacích (převzato z www.zakonyprolidi.cz).

²⁸ Lipenecký zpravodaj 5/2020, s. 2

Jízdenky a kupony MHD						
DRUH JÍZDENKY / KUPONU		Dospělý	Dítě ^x	Junior	Student ⁺	Senior ^x
Jízdenky	Základní 90 min.	32 Kč	16 Kč	32 Kč	32 Kč	16 Kč
	Krátkodobá 30 min.	24 Kč	12 Kč	24 Kč	24 Kč	12 Kč
	1 den 24 hod.	110 Kč	55 Kč	110 Kč	110 Kč	55 Kč
	3 dny 72 hod.	310 Kč	•	310 Kč	310 Kč	•
	Doplňkový prodej – řidič 90 min.	40 Kč	20 Kč	40 Kč	40 Kč	20 Kč
• Pro tuto skupinu není v tomto časovém tarifu zvýhodněné jízdné.						
Kupony	měsíční	550 Kč*	•	260 Kč	260 Kč	250 Kč
	30denní	•	•	•	260 Kč	•
	čtvrtletní	1 480 Kč*	•	720 Kč	720 Kč	660 Kč
	90denní	•	•	•	720 Kč	•
	5měsíční	2 450 Kč*	•	1 200 Kč	1 200 Kč	1 100 Kč
	10měsíční**	•	•	2 400 Kč	2 400 Kč	•
	roční	4 750 Kč*	•	•	•	•
• Pro tuto skupinu není v tomto časovém tarifu zvýhodněné jízdné.						
Výjma kategorie Student je nutné ke kuponům mít zřízenou kartu Opencard.						
Kupony přenosné	30denní / měsíční	670 Kč	Předplatní časové jízdenky lze koupit bez poskytnutí osobních údajů, tzv. přenosné, a to s volitelným počátkem platnosti od libovolného dne v roce. Platí pro všechny výše uvedené kategorie (neplatí *).			
	90denní / čtvrtletní	1 880 Kč				
	365denní / roční	6 100 Kč				

Ceny jízdného v roce 2020 (dpp.cz)

Do Lipenců, jakožto okrajové části Prahy, dojíždí spoje pražské městské hromadné dopravy (MHD). Dopravní podnik hl. m. Prahy dlouhodobě spravuje provoz stěžejní linky 241, dále také noční linky 907 a v posledních letech přibýly dvě linky minibusů 242 a 243. Největší změna pro cestující v roce 2020 nastala v souvislosti s pandemií COVID-19. Lidé museli zpočátku používat v dopravních prostředcích MHD jakoukoli ochranu horních cest dýchacích, později byl nutný respirátor. Prostor pro řidiče byl rozšířen a ohraničen páskami, aby do něj nemohli vstoupit běžní cestující. Řidiči také museli otevírat všechny dveře na zastávkách, aby docházelo k co největšímu větrání prostor. Po uzavření škol a vládou doporučené práci z domova (u profesí, kde to bylo možné) znatelně ubylo cestujících v MHD. Obyvatelé Lipenců, kromě

zmíněných autobusových linek, využívali také možnosti vlakové dopravy. A to buď z Černošic, nebo z Radotína, kam se dostali díky lávkám propojujícím břehy Berounky. Lávky jsou určené jen pro pěší a cyklisty, proto jsou u jejich pravých pat vybudována parkoviště.

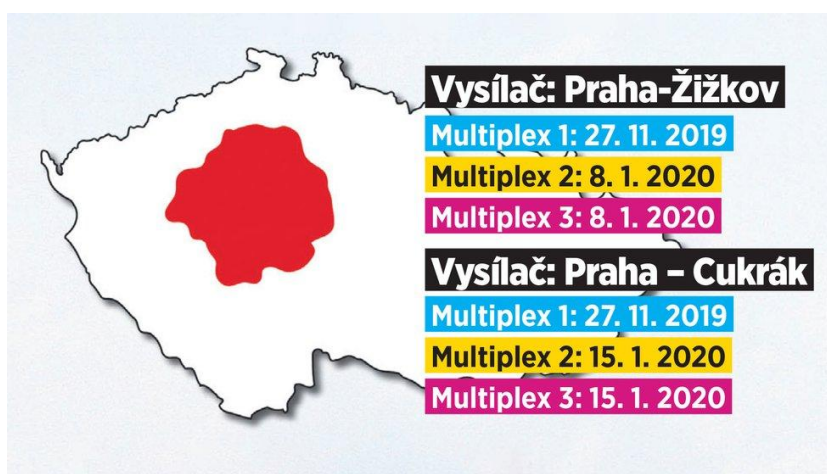
Úprava pražských autobusů během pandemie COVID-19

5.4 Přejít na DVB – T2

V roce 2020 došlo k ukončení druhého velkého přechodu televizního vysílání. Poslední velký vysílač DVB-T z Valašských Klobouků-Ploštin se odmlčel 28. října. Přechod na nové vysílání probíhal v roce 2019 na kanálech České televize a následující rok se jednalo o ostatní pořady (např. Nova, Prima Zoom, Óčko, Šlágr TV, TV Barrandov, Seznam TV atd.). Podle plánů by mělo nové vysílání vydržet nejméně do roku 2030.²⁹

Celý proces přechodu na DVB-T2 vycházel z evropského politického rozhodnutí o pásmu 700 MHz, které bylo nově věnováno mobilním operátorům pro rozvoj vysokorychlostních sítí. Digitální televize se musela uchýlit do nového prostoru a domácnosti byly nuceny zajistit si naladění signálu DVB-T2. Problém u některých vyvstal, pokud nevlastnili moderní televizor. V tom případě si lidé museli pořídit set-top box, anebo si zakoupit televizor nový. Celý proces se týkal přibližně 55 % (tj. 2,5 milionu) domácností. Podle odborníků jednoznačný posun k lepšímu v novém vysílání je zřejmý zejména u stanic České televize – nabízí HD vysílání všech svých programů, více zvukových stop a také přenos celoplošných a digitálních programů Českého rozhlasu se zvukem v CD kvalitě. Díky Českým Radiokomunikacím je možné rovněž sledovat ukázkou Ultra HD v podobě stanice NASA UHD.³⁰

Praha své dva hlavní vysílače vypnula jako první v republice. Žižkovský vysílač byl odstaven 8. ledna a všem obyvatelům Lipenců známý Cukrák o týden později, tedy 15. ledna 2020.

²⁹ https://www.idnes.cz/technet/tv-sat/dvb-t-dvb-t2-prechod-televize-multiplex.A201027_082806_digitv_vse

³⁰ <https://www.lupa.cz/clanky/preladovani-je-u-konce-co-nam-dal-a-vzal-prechod-na-dvb-t2/>

6 Veřejný život v obci

6.1 Činnosti kulturních, sportovních a jiných spolků

Podobně jako v jiných obcích se i v Lipencích nestará o veškeré veřejné dění pouze radnice, ale tento úkol přebírají zejména aktivní obyvatelé v dobrovolných spolcích. Zájem o účast na spolkovém životě je v naší obci dlouhodobě vysoký. Což potvrzuje více než staletá historie místních dobrovolných hasičů a Sokolů, zakotveni jsou v Lipencích od roku 1964 také letečtí modeláři. Mezi těmito tradičními organizacemi vznikají i nové, jako je například spolek V srdci Líp nebo Škrpál³¹, či se obnovují tradice Vítání občánků a gratulace seniorům. Díky spolkům, které v Lipencích fungují, se nenuceně posiluje sousedská soudružnost, rozvíjejí se občanské aktivity na bázi dobrovolnosti a zapojení a veřejné akce jsou stále pestřejší. Činnost členů spolků zvyšuje atraktivitu a kvalitu života všech občanů Lipenců.

6.1.1 Sbor dobrovolných hasičů Praha-Lipence

Místním spolkem s nejstarší historií je Sbor dobrovolných hasičů (SDH). Jeho činnost se ale díky širokému týmu s tvrdým jádrem nesoustředí pouze na jednu hlavní náplň, kterou je ochrana lidí a jejich majetku. Hasiči jsou po Lipencích také známí jako pořadatelé či spolupořadatelé mnohých společenských akcí. Starostou SDH Praha-Lipence byl v roce 2020 Karel Krůta, jeho náměstkové byli Milan Machačný a Stanislav Dvořák.

Rok 2020 se stal i pro SDH zatěžkávací zkouškou, kterou zvládl výborně. Byli to právě místní dobrovolní hasiči, kteří se nejčastěji a nejvíce zapojovali do pomoci během pandemie COVID-19. Díky početnému sboru a dobré organizaci, SDH rychle reagoval na novou situaci. Ze dne na den zřídili lipenečtí hasiči na vlastní zbrojnici směny dobrovolných požárníků o maximálním počtu čtyř lidí na 24hodinovou směnu. Pomohli tím zajišťovat akceschopnost Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy, v širším měřítku celého Integrovaného záchranného systému.

³¹ Během roku 2020 nerealizoval spolek Škrpál, který je přidružený k základní škole, kvůli špatné pandemické situaci žádnou akci pro děti a veřejnost.

Lipenečtí hasiči v ochranných oblecích během pandemie COVID-19 (facebook.com)

Lipenecká jednotka dobrovolných hasičů v čele se svým velitelem Lukášem Rakeš a jeho zástupcem Janem Fatkou prokázala profesionalitu nejen v souvislosti s pandemií COVID-19. Během roku 2020 zasahovala jednotka u 66 případů, ke kterým byla povolána. Z toho počtu se jednalo o 11 požárů, 15 případů spojených s pandemií a 40 technických událostí včetně dopravních nehod nebo otevírání uzamčených prostor. Celkově strávila jednotka u zásahů včetně směn 470 hodin. Obdivuhodná je také skutečnost, že u 54 ze zmíněných 66 případů byla lipenecká jednotka dobrovolných hasičů první na místě u případu události.³²

³² Zpráva o činnosti sboru za rok 2020, SDH Praha - Lipence

Masopustní veselí, zastávka U Vrby

Jednou z nejvíce navštěvovaných a zároveň nejoblíbenějších událostí, kterou hasiči každoročně organizují, je lipenecký Masopust. Masopustní průvod s maskami se v roce 2020 konal 29. února. Všichni zúčastnění tušili, že za pár dní nastanou očekávaná vládní opatření kvůli pandemii, nikdo ale nečekal, že Masopust bude na dlouhou dobu poslední veřejnou společenskou akcí. V nestandardně letním duchu se konala na hřišti TJ Sokol Lipence opožděná slavnost pálení čarodějnic. V původně plánovaném dubnovém termínu nebylo možné kvůli vládním restrikcím akci uspořádat. I přesto ale duch Čarodějnic a všechny ostatní atrakce zůstaly zachované a místní byli rádi, že se fotbalistům podařilo pálení uspořádat alespoň v náhradním čase. V září stihli ještě dobrovolní hasiči uspořádat 19. ročník Memoriálu Josefa Bednáře. Družstva z celé Prahy a ze spřátelených obcí okresu Praha-západ soutěžila v královské disciplíně hasičského sportu, v požárním útoku.

Odložená slavnost pálení čarodějnic (sdhlipence.cz)

6.1.2 TJ Sokol Lipence

Pokud existuje nějaký sport, který k Lipencům neodmyslitelně patří, tak je to fotbal. Více než stoletá tradice fotbalového klubu se v pozitivním světle podepsala na formování zdravého vztahu ke sportu už po několik generací. V současnosti vede klub nezletilé svěřence od školičky přes přípravku až po žáky. Prim hrají týmy dospělých „Áčko“ i „Běčko“. Nechybí ani manšaft Staré gardy. Lipenecká kopaná má tímto zastoupení ve všech věkových kategoriích, které trénují na dvou travnatých hřištích, víceúčelovém hřišti a v tělocvičně.

Nicméně koronavirové opatření a restrikce zasáhly také chod a fungování Sokola Lipence. Mistrovská soutěž pro dospělé byla zrušena už na začátku dubna. Výsledkem bylo, že nikdo nesestoupil ani nepostoupil. V nové sezóně tak A – tým pokračoval v I. B třídě, B – tým ve II. třídě a Stará garda hrála v Lize gentlemanů pro hráče nad 40 let. Protože se nepodařilo sestavit zvlášť týmy mladších a starších žáků, musely společně hrát čtyři ročníky (2006–2009) za jeden tým starších žáků. U mladších fotbalistů byl zájem o sport znatelnější, proto se mohla nasadit do soutěží starší příprava (2010–2011) i mladší příprava (2012–2013).

Trenéry jednotlivých kategorií byli:

<i>trenér/trenéři</i>	<i>kategorie</i>
Ivan Hašek	A tým – I. B třída, skupina A
Vladimír Halgaš,	B tým – II. třída, skupina A
Paul Ginnane, Jaroslav Kábele	
Pavel Bernklau, Matěj Sedláček,	Starší žáci
Pavel Kuba	
Martin Říha, Gabriela Švandová,	Mladší žáci
Jakub Potměšil	
František Moidl, Lenka Šamanová	Starší přípravka
Zbyněk Zacha, Michal Kelíšek,	Mladší přípravka
Martina Kelíšková	
Daniel Karas, Pavel Hašek	Školička – nesoutěžní kategorie
Petr Mutina	Dívky – nesoutěžní kategorie
Jaroslav Kábele	Stará garda – Liga gentlemanů 40+

Ještě v necovidovém období, tedy na začátku ledna 2020, se konal Memoriál Pepy Vejvody na lipeneckém fotbalovém hřišti. V tomto ročníku skončilo šestileté nepřetržité panování týmu *Lipe Boys* a poprvé v historii vyhrál tým *Babies*. Zajímavostí také bylo, že v soutěži poprvé startoval kompletní cizinecký tým pod příznačným jménem *Foreigners*.

Vítězný tým Babies s pohárem (sokollipence.cz)

Sokolu Lipence se podařilo s odloženým termínem uskutečnit tradiční turnaj staré gardy Lipenecký dědeček. Každý rok se hraje ve dvou tříčlenných skupinkách o postup do semifinále. Červnové datum s sebou přineslo nečekaně velmi deštivé počasí. Déšť zřejmě nepřinesl týmům z Lipenců tolik štěstí. Sokol Lipence A skončil na čtvrté „bramborové“ příčce a tým Sokol Lipence B obsadil místo šesté. Vítězem turnaje se stal po třech letech SK Kazín.

Každoroční velkou společenskou akcí fotbalistů na konci listopadu je valná hromada. Ta se ale v roce 2020 nemohla konat, jelikož hromadná událost na uzavřeném prostoru neodpovídala povoleným limitům. Co se v roce 2020 ve fotbalovém areálu povedlo úspěšně realizovat, byla výměna kotle v budově na hřišti. Díky podpoře vedení obce byl ve sklepě pod klubovnou instalován moderní kotel OPOP Biopel³³, ve kterém se topí dřevěnými peletami a má jen minimum emisí. Dá se navíc ovládat mobilem a bez obsluhy vydrží až tři dny.

6.1.3 Modelklub Lipence

foto: Vlastislav Vyskočil

Letečtí modeláři jsou v Lipencích pevně zakotveni. Jejich největší akce jsou přístupné veřejnosti a mnoho místních obyvatel je pravidelně navštěvuje. V náročném roce 2020 musel i Modelklub některé své plánované akce buďto zrušit (Lipenecký historik), nebo přesunout na začátek podzimu, kdy byla doba ještě uvolněnější. Memoriál Jaroslava Macháčka se uskutečnil 12. září 2020 a diváci mohli obdivovat 60 modelů české i světové modelářské historie. Vítězem

³³ <http://www.sokollipence.cz/clanky/a201101.html>

putovního poháru v kategorii Nostalgie 60 se stal Jaroslav Netáhlo, který v prosinci téhož roku oslavil 80. narozeniny, z pořádajícího klubu MK Lipence.

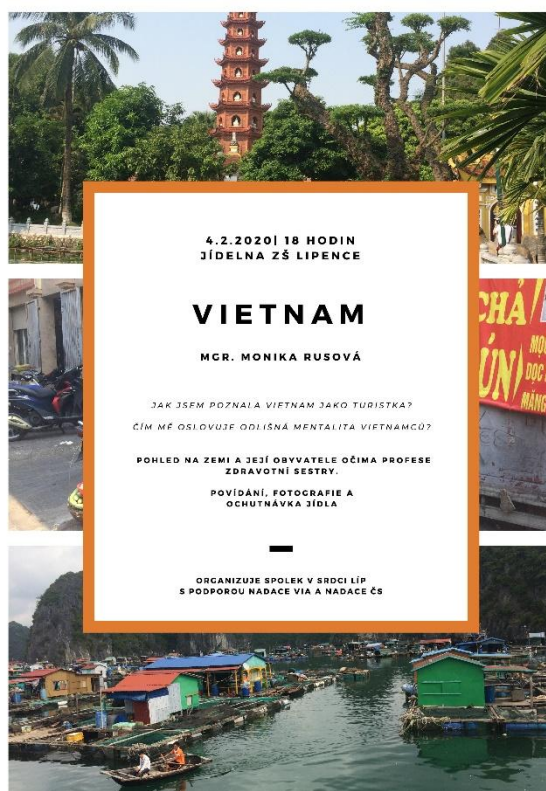

Vítězové a organizátoři Memoriálu J. Macháčka (foto: Vlastislav Vyskočil)

6.1.4 V srdci Líp

Nejmladším lipeneckým spolkem je organizace V srdci Líp. Její členové³⁴ se snaží o podporu všestranného, udržitelného a hlavně kulturního rozvoje naší městské části. I přes nepřízeň roku 2020 se spolku podařilo realizovat několik zajímavých akcí včetně velmi oblíbeného letního kina.

³⁴ Spolek má pět aktivních členů: Terezu Dolečkovou, Dagmar Hůrkovou, Janu Kirschovou, Lukáše Veselého a Ludmilu Zájedovou.

První uskutečněnou akcí byla cestovatelská beseda o Vietnamu s ochutnávkou asijských specialit, které se zúčastnilo kolem 60 hostů. Během letních prázdnin hasičské hřiště celkem čtyřikrát ožilo venkovním kinem. I přes červencový déšť si promítání své diváky našlo a v srpnu jich přišlo během jednoho večera dokonce 150. Promítaly se filmy pro děti (*Sněžný kluk*, *Ježek Sonic*) i pro dospělé (*Vlastníci*, *Havel*). Poslední velkou akcí spolku V srdci Líp byly z jara odložené Lipenecké slavnosti rovnodennosti. O zábavu všech zúčastněných se postupně během dne staral žonglér, divadelní spolek Pruhované panenky a hudební skupina NESEŠLOST. Slavnosti byly zakončené strhujícím bubnováním v kruhu.

Slavnosti rovnodennosti, skupinové bubnování (V srdci Líp)

6.1.5 Další akce v Lipencích v roce 2020

6.1.5.1 Vítání občánků

Začátkem měsíce března proběhlo znovuobnovené Vítání občánků. V roce 2019 se Lipence rozrostly o celkem 23 miminek.³⁵ Děti, jejich rodiče a často i prarodiče a další členy rodiny přivítala paní starostka Lenka Kadlecová a následně i děti z mateřské školky svým vystoupením. Všechna děťátka byla postupně zúčastněným představena a dostala pamětní list a další dárčky od sponzorů. K nejhezčím dárkům bezpochyby patřil Liplístek s řetízkem od místní zlatnice paní Dagmar Tomkové. Vítání občánků probíhalo v lipenecké hasičárně.

³⁵ Lipenecký zpravodaj 2/2020, s. 4

Vystoupení dětí z mateřské školky na Vítání občánků 2020 (foto: Zdeněk Sluka)

Vítání občánků 2020 v lipenecké hasičárně (foto: Zdeněk Sluka)

6.1.5.2 *Veteráni v Lipencích*

Automobilový závod Zbraslav – Jíloviště se sice jezdil od roku 1908, nicméně v Lipencích se historická vozidla poprvé ukázala v roce 2020, když tudy vedla část zpáteční trasy závodu. V sobotu 5. září se místní připravili v ulici Jílovišťská a Josefa Houdka. Vestoje, na připravených židličkách či dokonce ve stáncích vyhlíželi přijíždějící veterány. Protože takovou podívanou Lipence ještě nezažily, přišlo skutečně velké množství lidí.

Foto: Martin Rybák

Foto: Martin Rybák

Foto: Martin Rybák

Jak již bylo zmíněno, závod se jezdil od roku 1908 s přestávkami do roku 1931. Veteran Car Club Praha tuto tradici obnovil v revolučním roce 1968 a od té doby se koná každoročně již 53 let. V současnosti je účast omezena pouze na vozy vyrobené do roku 1939. Závod již není

rychlostní, ale závodí se v tzv. „jízdě pravidelnosti“, vítězí posádka, která zajede dvě měřené jízdy s nejmenším rozdílem časů. 53. ročník se nesl v duchu vzpomínky na nejznámější československou automobilovou závodnici Elišku Junkovou, která závod v roce 1926 vyhrála. Na její památku dostal každý účastník repliku dobové plakety. Mezi závodníky byl i nový lipenecký tajemník Petr Jindra se svým vozem AERO 30 Cabrio z roku 1934.

6.1.5.3 Tornádo Open 2020

V roce 2020 se hned na začátku srpna konal již 30. ročník Nohejbalového turnaje – Tornádo open. Memoriál Jiřího Hladíka založila a několik let úspěšně pořádá „stará garda“ v čele s Janem Vlčkem a Jiřím Hladíkem. Turnaj se každoročně pořádá v blízkosti trampské osady na Kazíně, jelikož rozmach tohoto ryze českého sportu nastal právě díky lidovému hnutí nazývanému tramping. Trampové se s tímto sportem natolik ztotožnili, že jej považovali a dodnes považují za svůj vlastní sport (tzv. trampský fotbal).³⁶

³⁶ <https://www.nasnohec.cz/>

Účastníci a organizátoři soutěže Tornádo Open 2020 (nasnohec.cz)

6.1.5.4 Zasad' si svůj strom

V ulici Českého červeného kříže od křížení s ulicí V Alejích směr na Kazín bylo během října vysázeno 15 nových stromků mladých třešní. Stromky byly vysázeny ve sváteční den 28. října, jejich patrony se stali jednotlivci i celé organizace. Svůj strom v aleji má např. základní škola, mateřská škola, SDH Praha-Lipence, TJ Sokol Lipence nebo Velkotržnice Lipence. Realizaci projektu podpořila nadace ČEZ, která mj. věnovala visačky, které dokumentují patrona stromu. Protože akce probíhala za přísných protiepidemických podmínek, mohli strom vysadit pouze členové jedné domácnosti. Do konce roku bylo v aleji osazeno ještě dalších 45 nových stromů.

*Předseda klubu Jiří Pavlíček s dcerou pózuje s vlajkou u stromu, který 28. října zasadili na cestě
na Kazín za ulicí Českého červeného kříže (sokollipence.cz)*

7 Školství

7.1 Základní škola

Základní škola v Lipencích prožívala během posledních let velký nárůst žáků, který šel ruku v ruce s plánem na navýšení kapacity školy. V roce 2019 byla dokončena rozsáhlá přístavba celého nového pavilonu. Nyní je budova pro lepší orientaci rozdělena do celkem čtyř pavilonů. Vybavení školy čítá šestnáct běžných kmenových učeben, čtyři učebny odborné (kuchyňku, dílnu, počítačovou učebnu a keramickou dílnu) a dále také tři herny pro školní družinu.³⁷

Rok 2020 byl pro celé školství zlomový kvůli celoplošnému zákazu prezenční výuky s účinností od 11. března. Učitelé, studenti, žáci a rodiče stáli před novou situací, se kterou se museli vypořádat. Základní, střední i vysoké školy musely najít způsob, jak efektivně realizovat distanční výuku a zároveň musely vytvořit nová pravidla výuky a naučit se ovládat nové (zejm. technologické) nástroje pro vzdělávání. V Lipencích zvolilo vedení školy po konzultaci s učiteli jako nejvhodnější kanál pro komunikaci s žáky a jejich rodiči školní systém Edookit a pro on-line výuku programy Webmeeting a Google Meet. Vyučující se zaměřili na hlavní předměty (český jazyk, matematiku, anglický jazyk) a naukové předměty (přírodopis, zeměpis, dějepis, fyziku, chemii). Výchovné předměty zůstaly upozaděné ve prospěch předmětů prvně zmíněných. I v těch se vyučující snažili zaměřit pouze na podstatné učivo. On-line hodiny probíhaly v různé frekvenci, na prvním stupni se vyučující setkávali s žáky nejméně dvakrát týdně, na druhém stupni byl rozvrh vytvořen tak, aby žáci měli zastoupeny všechny hlavní a naukové předměty.³⁸

³⁷ Výroční zpráva o činnosti Základní školy Praha-Lipence, školní rok 2019/2020, s. 8 - 11

³⁸ Výroční zpráva o činnosti Základní školy Praha-Lipence, školní rok 2019/2020, s. 14

Žáci, pedagogové a další zaměstnanci základní školy Praha-Lipence ve školním roce 2019/2020

(foto: ZŠ Praha-Lipence)

Zaměstnanci základní školy se dělí na dvě základní kategorie, na pedagogické a nepedagogické pracovníky. Ve školním roce 2019/2020 působilo v Lipencích celkem 23 učitelů a deset dalších ostatních pedagogických pracovníků (psycholožka, speciální pedagožka, vychovatelky ve školní družině a asistentky pedagogů). Nepedagogických pracovníků bylo ve sledovaném školním roce

12 a zastávali místa kuchařek, uklízeček, školníka, recepčních a ekonomické pozice. Ve vedení školy stála paní ředitelka Mgr. Jitka Krůtová se svou zástupkyní Mgr. Petrou Zímovou.³⁹

Ve školním roce 2019/2020 navštěvovalo lipeneckou základní školu 313 žáků v patnácti třídách devíti ročníků. Průměrný počet byl 20,87 žáků na třídu, nejméně početná třída měla 16 žáků a ty nejpočetnější po 27 žácích. Zápis do prvního ročníku pro školní rok 2020/2021 proběhl z důvodu vládních protiepidemických nařízení v dubnovém termínu elektronickou formou. Čtrnácti žákům byl povolen odklad povinné docházky o jeden rok. Do prvního ročníku bylo přijato celkem 41 žáčků.⁴⁰

Základní škola se kromě tradičního vyučování snaží také moderními prostředky žákům učivo doplnit a zpestřit i jinou, zábavnější formou. Žáci se svými vyučujícími navštěvují různé kulturní akce, divadla, pořádají se exkurze a výlety (i do zahraničí) či se zvou zajímaví hosté přímo do školy. K přátelské atmosféře patří pořádání akcí, kde se mohou sejít nejen žáci, ale i jejich rodiče. K těmto akcím se řadí např. Knihárna, Vítání prvňáčků, projekt Pěšky do školy, Adventní dílny a mnohé další.

7.2 Mateřská škola Lipence

V Lipencích se nachází jedna mateřská škola, jejíž zřizovatel je městská část Praha-Lipence. Celkově měla v roce 2020 MŠ k dispozici čtyři třídy s kapacitou až 100 dětí. Děti se do tříd rozdělovaly dle věku. Nejmladší navštěvovaly třídu Koťátek, čtyřleté třídu Želviček, pětileté byly v Beruškách a předškolní děti ve třídě Ježků. Každá třída měla svůj specifický třídní plán s konkrétními obsahy, metodami a prostředky. Např. ve třídě Koťátek byly nově přijaté děti, proto zde kladly učitelky důraz na nenásilnou adaptaci, rozvoj řeči, prožitkové učení, individuální a skupinovou práci a učení nápodobou. Naproti tomu vzdělávání předškolní třídy Ježků se zaměřovalo na rozvoj grafomotoriky, jemné motoriky, prostorového, sluchového vnímání atp.

³⁹ Výroční zpráva o činnosti Základní školy Praha-Lipence, školní rok 2019/2020, s. 15 - 16

⁴⁰ Výroční zpráva o činnosti Základní školy Praha-Lipence, školní rok 2019/2020, s. 22 - 23

Mateřská škola v Lipencích (skolkalipence.cz)

K rozšíření vzdělávání MŠ nabízela množství mimoškolních aktivit. Jednalo se zejména o jarní ozdravný pobyt, předplaveckou výchovu, kurz bruslení, hravé lyžování a předškolní přípravu „Percepčku“. O předškolní vzdělávání v MŠ se staral tým učitelek v čele s paní ředitelkou Mgr. Doris Rosenkrancovou a paní zástupkyní Dagmar Meisnerovou.

7.3 Školka Jednoho stromu

Téměř na samém okraji Lipenců, v Dolních Černošicích, se nachází menší soukromá Školka Jednoho stromu. V roce 2020 vzdělávala děti ve dvou věkových kategoriích. Mladší děti ve věku 2–3 let navštěvovaly Školičku Rarášci a starší žáčci od tří do šesti let chodili do Školky Jednoho stromu. Jak již z názvu vyplývá, učitelé se děti snažili vychovávat v souladu s trvale udržitelným rozvojem. Hlavní důraz kladla instituce na tři zásadní oblasti. Za prvé na ekologickou výchovu, poznání a ochranu přírody, dále pak na rozvoj emoční a sociální inteligence, a nakonec také na utváření samostatné osobnosti dítěte se zdravým vztahem k sobě, svému okolí, společnosti a přírodě. Ředitelkou školky byla ve sledovaném roce paní Renáta Vonzová, DiS.

Vánoce ve Školce Jednoho stromu (facebook.com)

8 Bezpečnost

O bezpečnost v naší městské části se stará v první řadě městská policie Prahy 5. Protože katastrofy městských částí, které se na tomto území nachází, jsou velmi různorodé (liší se počtem a hustotou obyvatel, dopravním zatížením a v neposlední řadě i specifickou podobou místních záležitostí), tak kromě strážníků hlídkové služby je výkon služby realizován i strážníky – okrskáři s vymezenou územní odpovědností. Obyvatelé Lipenců jistě z vidění znají „našeho“ strážníka – okrskáře pana Hrušku, který denně dohlíží na klidný ranní provoz u základní školy a se kterým se můžou setkat i při obchůzce v ulicích.

Městská policie Prahy 5 dlouhodobě čelí nedostatku strážníků. Zároveň i pro ni byl rok 2020 netypický, jelikož výkon služby probíhal v rouškách a ochranných pomůckách a strážníci museli plnit zcela nové úkoly v souvislosti s pandemií COVID-19 (především dodržování epidemiologických opatření, s tím spojený zákaz požívání alkoholu a cigaret ve veřejném prostranství, povinné zakrytí dýchacích cest, dodržování zákazu nočního vycházení, včasného zavírání restaurací a dodržování maximálního počtu shromážděných osob). Omezující opatření, která vyhlásila vláda, měla znatelný dopad v oblasti veřejného pořádku. Citelně totiž poklesl počet přestupků oproti uplynulým létům.

Kromě strážníků hlídkové služby se o bezpečnost v Lipencích starají především strážníci specialisté – okrskáři. Ti zlepšují bezpečnost situaci ve svěřeném okrsku na základě znalosti místních záležitostí veřejného pořádku. Při výkonu služby využívali strážníci služební vozidlo SUV Hyundai Tuscon a služební motocykly Honda. Strážníci zařazení do cyklohlídek využívali od jara do podzimu horská služební kola a nově služební elektrokola. Strážníci byli dále vybaveni osobními minikamerami za účelem pořizování videozáznamu při plnění služebních úkolů.⁴¹

*Veřejný pořádek.*⁴² V roce 2020 dohlížely hlídky přidělené ke strážníkovi – okrskáři nově na dodržování pravidel při zakrytí nosu a úst. Dle Městské policie (MP) byla disciplinovanost občanů každým dnem větší. Policie také kontrolovala uzavření provozoven a zavření dětských hřišť a sportovišť. Z běžných situací, které strážníci znali před nouzovým stavem, museli řešit

⁴¹ Zpráva o činnosti za rok 2020. Obvodní ředitelství městské policie Prahy 5, s. 13

⁴² Zpráva o činnosti za rok 2020. Obvodní ředitelství městské policie Prahy 5, s. 24 - 25

především drobné krádeže, oznámení o neoprávněném parkování, narušování veřejného pořádku apod. V jarních měsících roku 2020 zaznamenala MP častá oznámení o tom, že některý z občanů není opatřen rouškou. Často se jednalo o seniory venčící svoje domácí mazlíčky nebo o dělníky kouřící na stavbě. Tento fakt poukazuje na nadčasový fenomén udavačství, který je bohužel víceméně přítomný v jakékoli době.

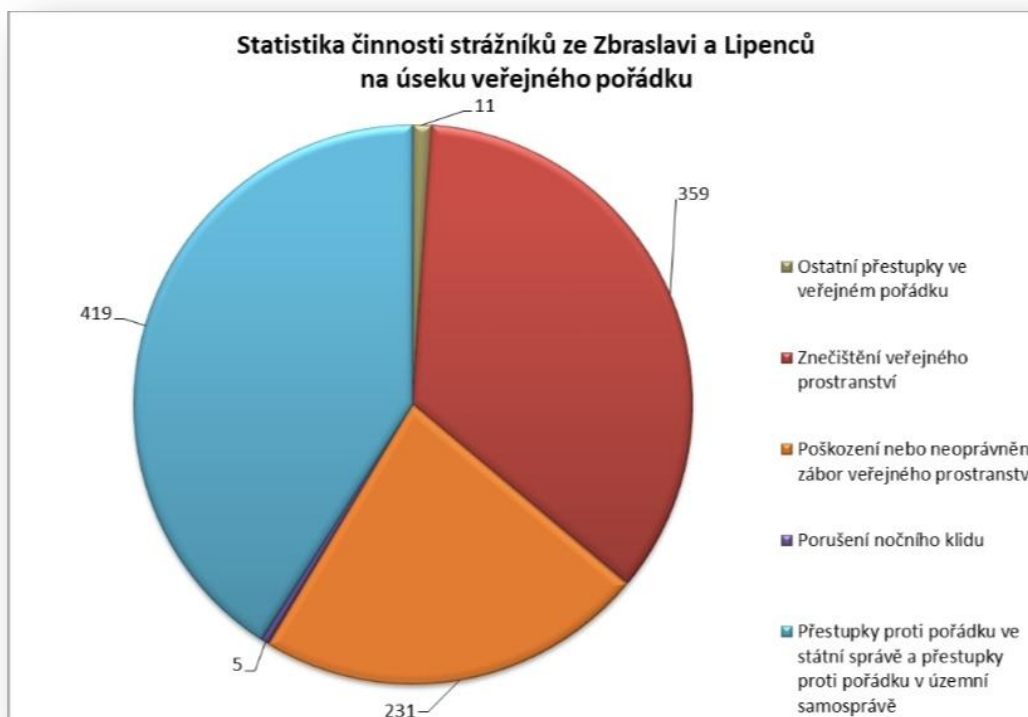
Pokračujícím jevem byla i v roce 2020 trestná činnost vloupání do rodinných domů. V této oblasti spolupracuje MP s Policií ČR. Zde obě složky dlouhodobě upozorňují, že počet vloupání i škody na majetku by mohly být výrazně nižší, pokud by majitelé svůj majetek efektivně zabezpečili. Syndrom černých skládek také nebyl ve sledovaném roce nijak ojedinělý. Nelegální skládky se nacházely většinou v osadách, v okrajových částech a tam, kde se nalézají příjezdové cesty do lesíků v neobydlených lokalitách. Nemalou problematikou byly také mezilidské vztahy, nejčastěji v chatových osadách. Místem, které často vyžadovalo kontroly, byla vietnamská samoobsluha v ulici Na Bambouzku. Zejména v letních měsících v okolí této prodejny docházelo ke konzumaci alkoholu. Podobný problém se vyskytl občas i před prodejnou Žabka v Jílovištské ulici. Přetrvávajícím problémem zůstává dle MP volné pobíhání psů.

*Doprava.*⁴³ S výstavbou nových bytových komplexů řešili strážníci často problém se znečištěnou komunikací Černošická od vozidel vyjíždějících ze stavby. Stejný problém se vyskytl i v souvislosti s výstavbou nové čističky odpadních vod v ulici Josefa Houdka. Po domluvě se zodpovědnými subjekty vždy došlo k okamžité nápravě stavu čistící technikou. Kontrola zde byla prováděna ve spolupráci MP s vedením a zaměstnanci MČ Praha-Lipence.

Po dokončení přístavby školy byla ulice K Topolům osazena dopravní značkou „B11 – Zákaz vjezdu všech motorových vozidel“ s dodatkovou tabulkou „Jen s povolením ÚMČ Lipence“. Povolení bylo vydáno pouze rezidentům a učitelům základní školy. Hlavním předmětem písemných stížností v roce 2020 byly stížnosti na parkování v obytných zónách, a to především v oblasti ulic Pěstitelská, Chovatelská a Spotřebitelská. Městská část tuto situaci intenzivně řešila a do dalšího roku je navržen projekt, podle kterého budou vyznačena parkovací místa pro rezidenty.

⁴³ Zpráva o činnosti za rok 2020. Obvodní ředitelství městské policie Prahy 5, s. 26 - 27

MP si v roce 2020 velmi chválila spolupráci s ÚMČ Praha-Lipence. Velký dík patřil paní starostce Lence Kadlecové a potom také referentu místního hospodářství, životního prostředí, stavebního oddělení a vedoucímu oddělení technických služeb panu Pavlu Růžičkovi. Zásadním úkolem MP pro následující období je dále posilovat pocit bezpečí obyvatel MČ a zintenzivňovat hlídkovou službu.⁴⁴

⁴⁴ Zpráva o činnosti za rok 2020. Obvodní ředitelství městské policie Prahy 5, s. 29

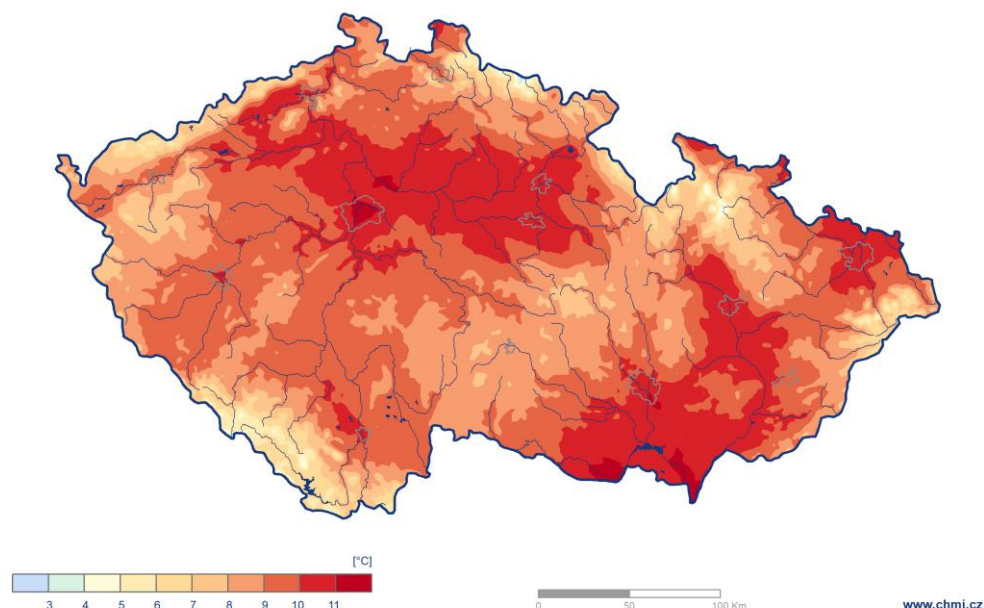
9 Počasí

Pohled na oblohu se v roce 2020 velmi lišil od předešlých let. Bylo to dáno především tím, že z ní začala mizet letadla. Začalo panovat přesvědčení, že díky omezení letového provozu v důsledku pandemie COVID-19 se začne pomalu lepší i klima na celé zeměkouli. Květen a červen byl navíc ve znamení zvýšených srážek, na které jsme nebyli delší dobu zvyklí. Nicméně skutečnost, že se jednalo pouze o konspirační teorii, potvrdili odborníci. Podle meteorologů je cirkulace vzduchu komplexní záležitost a změny probíhají v dlouhodobých horizontech. Neexistuje tak přímá úměra mezi relativně krátkodobým omezením letecké dopravy a množstvím srážek.⁴⁵

Mnoho lidí na sociálních sítích označilo rok 2020 jako chladný a deštivý. Toto tvrzení opět meteorologové vyvrátili. Úroveň teplot ve sledovaném roce zůstává stále zhruba o stupeň vyšší než dlouhodobý průměr v letech 1981 až 2010. Poslední roky totiž panovala teplá léta, která jsme postupně začali považovat za normu. Citelně chladný byl pouze květen. Červenec s jednou desetinou pod průměrem byl v podstatě normální a jeden stupeň nad normálem skončil i listopad. Z celého roku byl teplotním rekordmanem podzim, dle pražského Klementina se jednalo o desátý nejteplejší podzim za posledních 246 let. Zajímavý byl také vývoj srážek. Na jaře mluvili někteří klimatologové o 500letém suchu, v létě už vypadala situace optimističtější a říjnové lijáky vyvolaly v některých regionech citelné povodně. Postupně se skoro všude stabilizovaly i zásoby podzemní vody.⁴⁶

⁴⁵ Více např. na: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/priroda/dest-srazky-sucho-teorie-letadla-doprava-skodlive-plyny_2006230954_aur

⁴⁶ <https://ct24.ceskatelevize.cz/pocasi/3237458-byl-rok-2020-chladny-a-destivy-meteorologove-rikaji-ze-ne>

Dle Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) měla některá z omezení během pandemie COVID-19 vliv na kvalitu ovzduší na území České republiky.⁴⁷ Nedošlo k výraznému snížení emisí z průmyslu, jelikož se v ČR výrazněji neomezoval chod průmyslových provozů. Naopak snížení dopravní intenzity bylo na celém území znatelné a s tím souvisel i pokles emisí znečišťujících látek z dopravy, především šlo o emise oxidů dusíku. Více času stráveného doma zase mohlo ovlivnit množství emisí z vytápění, zejména v období topné sezóny, a dále také zvýšit koncentraci pevných částic. Pobyt lidí v domácnostech se na začátku prvního jarního nouzového stavu zvýšil o 20–25 %, během Vánoc šlo dokonce o 30 %. I přesto ale odborníci uzavírají, že vliv nouzového stavu na kvalitu ovzduší byl relativně malý v porovnání s některými jinými zeměmi v Evropě i jinde ve světě. Na zvýšenou kvalitu klimatu měly razantnější vliv jiné faktory, jako byly dobré meteorologické podmínky a dlouhodobá snaha o snižování emisí, jak ukazuje obrázek níže.

⁴⁷ Ročenka. Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2020 (ČHMÚ, 2021)

Posledním dnem v roce 2020 uzavřeme i kapitolu o počasí. Pandemie COVID-19 a s ní související vládní opatření ovlivnila kvalitu ovzduší i na Silvestra. Vývoj koncentrace prachových částic byl na přelomu roku výrazně odlišný, než je pro tuto noc obvyklé. V absolutních číslech se nejednalo o výjimečnou noc, výjimečný byl průběh samotných koncentrací. V běžných letech dochází k prudkému nárůstu mezi 23. hodinou a půlnocí, který dále graduje mezi 1. a 2. hodinou ranní. Na Silvestra 2020 byl nárůst pozorován již výrazně dříve. Čas významných odpalů vycházel na 19. a 21. hodinu, což byly poslední hodiny v roce, kdy bylo možné se legálně venku pohybovat. Lidé tak své ohňostroje odpálili v podobné míře jako v přechozích letech, ale o několik hodin dříve, než tomu bývalo zvykem.

10 Pohyb a statistika obyvatelstva

Poslední kapitola Kroniky je standardně věnována statistickým ukazatelům, které přináší každoročně Český statistický úřad (ČSÚ).⁴⁸ Podíváme se blíže na konkrétní čísla počtu obyvatel, kolik žije v Lipencích cizinců, jaké ekonomické subjekty v naší obci fungují, jak velká byla bytová výstavba a také se zaměříme na počty nezaměstnaných.

Lipence se díky své relativně velké rozloze (825 ha) a nízkému počtu obyvatel (2 969) řadí mezi pražské městské části s nejnižší hustotou zalidnění. Zároveň se v Lipencích drží trend neustálého zvyšování počtu obyvatel. V roce 2020 stoupl počet obyvatel o 58 lidí.⁴⁹ V celkovém počtu obyvatel byli ve sledovaném období rovnoměrně zastoupeni muži a ženy. Průměrný věk obyvatel v Lipencích byl 40,5 roku. Nově narozených dětí do Lipenců přibýlo přesně třicet, zesnulých bylo třicet dva. Celkový přírůstek tvořili tedy především noví obyvatelé Lipenců, kteří se ve velké míře přistěhovali do čerstvě zkolaudovaného bytového projektu Lipenecký park.

V Lipencích našlo svůj domov také 150 lidí cizí státní příslušnosti. Nejpočetnější cizineckou skupinu tvořili Ukrajinci, kterých zde žilo v roce 2020 celkem 54. Hned za nimi bylo 27 obyvatel ze sousedního Slovenska. Na pomyslné třetí příčce se umístili cizinci z Bulharska, jichž v Lipencích bydlelo 19. V řádu jednotek obyvatel pak v naší obci žili lidé původem z Ruska (7), Vietnamu (4), Číny (2), Velké Británie (2), Spojených států (5) a Německa (6). Procentuální zastoupení národnostních menšin víceméně kopírovalo vzorec, který platil ve sledovaném roce pro celé hlavní město.

V Registru ekonomických subjektů ČSÚ bylo na konci roku 2020 v Lipencích zapsáno 960 podnikatelů. Z tohoto celkového čísla se jednotlivé ekonomické subjekty věnovaly převážně níže sepsaným podnikatelským činnostem.

Zemědělství, lesnictví a rybářství 31

Zpracovatelský průmysl 97

⁴⁸ Veškeré údaje v kapitole jsou čerpány z oficiálních stránek ČSÚ.

Dostupné především na: <https://www.czso.cz/csu/xa/casove-rady-za-mestske-casti-prahy>

⁴⁹ Pro zajímavost, v roce 2019 byl celkový přírůstek dokonce 105 obyvatel.

<i>Výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepla</i>	11
<i>Stavebnictví</i>	107
<i>Velkoobchod, maloobchod;</i>	
<i>opravy a údržba motorových vozidel</i>	253
<i>Doprava a skladování</i>	27
<i>Ubytování, stravování a pohostinství</i>	48
<i>IT</i>	30
<i>Peněžnictví a pojišťovnictví</i>	1
<i>Činnost v oblasti nemovitostí</i>	48
<i>Profesní, vědecké a technické činnosti</i>	145
<i>Administrativa</i>	24
<i>Veřejná správa a obrana</i>	2
<i>Vzdělávání</i>	12
<i>Zdravotnictví a sociální péče</i>	5
<i>Kulturní, zábavní a rekreační činnost</i>	23
<i>Ostatní činnost</i>	73

Celkově ve všech sledovaných oblastech (kromě Peněžnictví a pojišťovnictví) můžeme sledovat nárůst počtu podnikajících ekonomických subjektů oproti předchozím rokům. A to i přes pandemii COVID-19. Zřejmě její následky budou patrné až v následujících letech, nebo bude více zasažený sektor zaměstnanců nežli podnikatelů.

Velký boom zažil v roce 2020 sektor stavebnictví. Především byla dokončena první fáze developerského projektu Lipenecký park, kde převažovala bytová výstavba. Dle dat ČSÚ bylo dokončeno celkem 53 bytů, z toho 43 v bytových domech a zbývajících 10 v domech rodinných. Lipence tak zažívají nárůst počtu bytů a s tím související příbytek obyvatel. Velký kapacitní tlak se tak do budoucna dá očekávat především na místní školská zařízení a dopravní infrastrukturu.

Posledním sledovaným indikátorem jsou ukazatele nezaměstnanosti. Celkem úřady práce evidovaly v roce 2020 celkem 66 uchazečů o zaměstnání. V tomto počtu převažovaly uchazečky – ženy, kterých bylo 35. Podíl nezaměstnaných osob v Lipencích ve výsledku činil 3,20 %, což je o celé jedno procento méně než celonárodní průměr. V České republice bylo ve sledovaném období celkem 4,20 % nezaměstnaných osob.